Latamy coraz więcej

Rok 2022 (choć zaczął się od zawieszenia mających istotne znaczenie dla ruchu lotniczego w Polsce połączeń do miast ukraińskich) przyniósł wyraźny wzrost liczby pasażerów na Ławicy. Odprawiono ich na poznańskim lotnisku ponad 2,2 mln, co oznacza wynik na poziomie 95 proc. tego sprzed pandemii. ▶ str. 2

FOT. ARTUR BOIŃSKI

Po prawo jazdy

Sejmik, po dłuższej dyskusji na lutowej sesji, uchwalił nowe stawki opłat za egzaminy na prawo jazdy. A my przyglądamy się działalności pięciu wielkopolskich (działających w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile i Poznaniu) wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego, które egzaminują przyszłych kierowców. ▶ str. 11

Kto jest radnym?

O ile nie czekają nas jakieś kolejne niespodzianki, przed nami ostatni rok i tak już wydłużonej obecnej kadencji sejmiku. To dobra okazja, by przypomnieć sobie, kto jest radnym województwa z naszego okręgu wyborczego. Publikujemy aktualny skład Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. ▶ str. 12

MONITOR WIELKOPOLSKI

MAGAZYN SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

marzec 2023
nr 3 (262)

rok XXIII
ISSN 1642-0918

FOT. ARCHIWUM ROPS W POZNANIU

Pracownicy Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej (na zdjęciu część zespołu przed poznańską siedzibą przy ul. Nowowiejskiego) zajmują się koordynowaniem instytucjonalnej pomocy, skierowanej do osób zmagających się z różnymi życiowymi problemami.

Jak pomóc w potrzebie

1 marca Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu świętował w Polskim Teatrze Tańca 24. rocznicę powstania. Na czym polega działalność tej samorządowej instytucji?

Gdy jesienią 2021 r. samorząd województwa wspólnie z ROPS podjął decyzję o realizacji pilotażowego ministerialnego programu na rzecz cudzoziemców (i uruchomieniu od 1 marca 2022 r. specjalnych placówek integracji), nikt nie spodziewał się, że 24 lutego Rosja zaatakuje militarnie Ukrainę.

Centra integracji cudzoziemców (w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile i Poznaniu) pełnią kilka funkcji. To m.in. prowadzenie punktu informacyjnego, w którym migranci uzyskają niezbędne dane w zakresie np. świadczeń pomocy społecznej i rodzinnych, zagadnień dotyczących rynku pracy, edukacji.

Cudzoziemcy, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami czy będące w kryzysie bezdomności mogą także skorzystać z innowacji społecznych, od wielu lat wspieranych przez zespół ROPS.

– Poszukujemy oryginalnych pomysłów w obszarze przeciwdziałania skutkom wykluczenia społecznego. Nieszablonowe metody pomagają zniwelować nierówności, zmienić sytuację osób dyskryminowanych i marginalizowanych, poprawić jakość życia seniorów – wymienia Paulina Stochniałek z zarządu województwa.

Jednym ze sztandarowych działań regionalnego samorządu na rzecz osób starszych jest „Pakiet seniora".

– Jego idea zrodziła się w 2020 r., podczas pandemii, gdy nie mogliśmy wspierać osób starszych stacjonarnie. Szukaliśmy wtedy sposobu, by dotrzeć do jak największego grona tych, którzy pozostawali zamknięci w domach – dodaje Paulina Stochniałek.

Tak powstał specjalny cykl poradników on-line, zawierający ponad 20 odcinków (np. z zakresu pierwszej pomocy, zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej, radzenia sobie ze stresem).

To niejedyne działanie ośrodka, skierowane do seniorów. Poznański ROPS jest liderem pilotażowego projektu teleopieki, w którym we współpracy z 29 gminami z Wielkopolski wsparł ponad 400 osób. Każdy uczestnik otrzymał specjalną opaskę, która umożliwia bieżące monitorowanie i rejestrowanie kilku parametrów (np. tętna, lokalizacji) oraz przyjmowanie zgłoszeń alarmowych.

Pomagając osobom starszym, ROPS nie zapomina również o najmłodszych i ich opiekunach.

– W ramach zadań z zakresu wspierania rodziny przygotowaliśmy poradnik dla rodziców małych dzieci pt. „Pierwsze kroki". Materiał powstał z myślą o osobach, które wchodząc w rodzicielstwo, mogą potrzebować informacji o tym, jak wygląda opieka nad noworodkiem – informuje Jolanta Kopińska, zastępczyni dyrektora ROPS ds. rodziny.

Dla rodziców i dzieci ważna jest inna aktywność ROPS, zlecona przez rząd, a polegająca na prowadzeniu ośrodków adopcyjnych. W Wielkopolsce pięć takich jednostek funkcjonuje w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile i w Poznaniu.

– Nasze placówki prowadzą działania związane z procedurami adopcyjnymi, w tym: kwalifikację osób zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka, szkolenia dla kandydatów na rodziców adopcyjnych i zastępczych, poradnictwo dla rodzin przysposabiających, zastępczych i naturalnych – podpowiada dyrektor ROPS Grzegorz Grygiel.

Ośrodek koordynuje też działania kierowane do osób z niepełnosprawnościami. To np. tworzenie i wspieranie zakładów aktywności zawodowej (w Wielkopolsce funkcjonuje ich 9, a na koniec 2022 r. zatrudnienie znalazły w nich 502 osoby z niepełnosprawnością); realizacja modelu mieszkalnictwa wspomaganego dla osób w spektrum autyzmu, aktywizacja zawodowa i integracja społeczna w ramach projektu „Przystanek WTZ". ▶ str. 8-9

Wszystko jest na mapach

Zainaugurowano funkcjonowanie Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Wielkopolskiego. Po co i za ile powstał? Jaki zestaw informacji w nim znajdziemy? ▶ str. 3

O drogach bez stanowiska

Podczas lutowej sesji sejmik nie przyjął stanowiska w sprawie Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, ale radni długo dyskutowali o tym, jaki sposób zasilania samorządów w środki potrzebne na inwestycje jest najkorzystniejszy. ▶ str. 4

Pierwszy bieg

Dzięki Cyklowi Biegów Powstania Wielkopolskiego miłośnicy sportu przez cały rok mogą oddawać hołd bohaterom zrywu z lat 1918-1919. Pierwsze takie wydarzenie odbyło się w Wijewie. ▶ str. 7

Pomniki, których nie ma

Pomniki będące formą upamiętnienia danej osoby lub wydarzenia, znaną już od zamierzchłych czasów, niemal zawsze budziły i nadal budzą emocje. Jak przez stulecia bywało z nimi w Poznaniu? ▶ str. 10

Inna strona samorządu

Jak zapozować do zdjęcia (w wersji miłosnej i archeologicznej)? Pańskie oko konia tuczy, a co dopiero czworo oczu! Kto funkcjonuje w nierealnym czasie? Dziś mamy ocieplenie klimatu, a kiedyś na sejmikowych sesjach wiało chłodem… ▶ str. 16

NA WSTĘPIE

Artur Boiński

TO TEŻ SĄ INWESTYCJE

Dawno nie mieliśmy tak żywego odzewu, będącego wyrazem zainteresowania czytelników tematem, jak po naszej ubiegłomiesięcznej publikacji zestawienia taboru kolejowego, którym dysponuje Wielkopolska. Pociągi, podobnie jak choćby nowe drogi, to coś, co nas „kręci". Duże inwestycje infrastrukturalne przyjmowane są zawsze z zaciekawieniem i z oczekiwaniem.

Dziś piszemy szerzej o licznych programach, które realizuje podległy samorządowi województwa Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Działania na rzecz seniorów, dzieci, cudzoziemców, osób w różny sposób wykluczonych… Choć jako region stajemy się coraz zamożniejsi i doganiamy unijną średnią, to grup potrzebujących systemowej pomocy nie ubywa, a wręcz przeciwnie. I warto zdać sobie sprawę, że działania na ich rzecz, choć może nie tak spektakularne, jak nowe pociągi czy drogi, to też są inwestycje. Inwestycje w przyszłość tych wspomaganych osób, ale też nas wszystkich jako regionalnej społeczności. ▮

Odbicie po pandemii

Port Lotniczy Poznań Ławica podsumował udany 2022 rok.

Poznańskie lotnisko, którego jednym z trzech udziałowców jest województwo, w latach 2020-2021 – podobnie jak inne porty na całym świecie – mocno odczuło spadek liczby odprawionych pasażerów. Powodem była oczywiście pandemia koronawirusa i związane z nią ograniczenia w podróżowaniu. Rok 2022 (choć zaczął się od zawieszenia mających istotne znaczenie dla ruchu lotniczego w Polsce połączeń do miast ukraińskich) przyniósł wyraźny wzrost liczby pasażerów na Ławicy, co pozwoliło niemal na powrót do stanu sprzed pandemii. Wyniki za 2022 rok władze lotniskowej spółki podsumowały 14 lutego na spotkaniu z dziennikarzami.

– To był bardzo udany rok dla poznańskiego lotniska – przyznał wiceprezes Ławicy Grzegorz Bykowski. – Z dostępnych kierunków, które nas najbardziej cieszyły, wymieniłbym dwie skrajności: daleki i egzotyczny Amman w Jordanii oraz nasz krajowy Kraków.

– Na rok 2023 planujemy ruch na poziomie 2,46 mln pasażerów. To byłoby symboliczne ostateczne pożegnanie pandemii, bo oznaczałoby poprawienie wyniku z rekordowego 2019 roku – zadeklarował wiceprezes Zbigniew Ławnicki.

FOT. ARTUR BOIŃSKI

Po pandemicznym spowolnieniu w ostatnich kilkunastu miesiącach ruch na poznańskim lotnisku wyraźnie wzrasta.

Jak wynika z przekazanych statystyk, w 2022 roku w wielkopolskim porcie odprawiono ponad 2,2 mln osób, co oznacza wynik na poziomie 95 proc. tego sprzed pandemii. Regularnymi połączeniami najczęściej lataliśmy do Londynu, Warszawy i Monachium, a z kierunków czarterowych największą popularnością cieszyły się Antalya, Hurghada i Rodos. Najszybciej pocovidowy dołek zasypywały tzw. tanie linie lotnicze.

Letnią ofertę jednej z nich, Ryanaira, zaprezentowano podczas lutowej konferencji. Jak przypomniała Alicja Wójcik-Gołębiowska z irlandzkiej linii, na Ławicy swoją bazę mają cztery samoloty tego przewoźnika. Dzięki temu w rozpoczynającym się wkrótce sezonie zaoferuje on z Poznania loty do 32 miast, w tym nowości: do bułgarskiego Burgas, włoskiego Bari i cypryjskiego Pafos. Ryanair będzie też kontynuować, i to z większą niż dotąd częstotliwością, loty z Poznania do Krakowa. Z letnich nowości innego lowcostowego przewoźnika Wizzaira można natomiast wymienić albańską Tiranę i gruzińskie Kutaisi.

Przedstawiciele lotniskowej spółki po raz kolejny przypomnieli, że rozwój portu i inwestycje w nim mogłyby postępować szybciej, gdyby nie olbrzymie koszty ponoszone na wypłatę zasądzanych odszkodowań i obsługę prawną dotyczących ich postępowań (chodzi o pozwy związane z wprowadzeniem strefy ograniczonego użytkowania). – To gigantyczny wysiłek finansowy, bo do ubiegłego roku wydaliśmy na ten cel już ponad 142 miliony złotych. To nawet trzy razy tyle, ile odszkodowań wypłaciły wszystkie inne polskie lotniska razem wzięte! – obrazowali poznańską specyfikę wiceprezesi Ławicy. **ABO**

3 miliony na kulturę

193 podmioty dostaną wsparcie samorządu województwa w dziedzinie kultury.

Zarząd województwa podjął uchwałę będącą zatwierdzeniem rozstrzygnięć, jakie zapadły w otwartym konkursie ofert w wymienionej dziedzinie. 3 mln zł z regionalnego budżetu podzielono na wydarzenia kulturalne i przedsięwzięcia związane m.in. z ochroną dziedzictwa kulturowego, upowszechniania czytelnictwa czy wydawnicze.

W tym roku (w związku z setną rocznicą urodzin poetki) dofinansowanie otrzymają także projekty propagujące twórczość Wisławy Szymborskiej. Przypomnijmy, że – uchwałą przyjętą z inicjatywy klubu PO na listopadowej sesji – sejmik ustanowił 2023 r. Wielkopolskim Rokiem Wisławy Szymborskiej, wskazując na fakt, że przyszła noblistka urodziła się w podpoznańskim Kórniku.

Pełną listę beneficjentów, do których trafi dofinansowanie, a także planowanych przez nich zadań, można znaleźć na stronie internetowej www.umww.pl. **ABO**

W Europie o kryzysie i… sukcesach

Kryzys energetyczny w Europie oraz sukcesy polityki spójności w Wielkopolsce – m.in. o tym rozmawiał w Brukseli marszałek Marek Woźniak.

Najpierw w dniach 7-9 lutego marszałek wziął udział w sesji plenarnej Europejskiego Komitetu Regionów. Spotkanie było okazją do debaty na temat kryzysu energetycznego, celów zrównoważonego rozwoju, cyfryzacji oraz obchodów Europejskiego Roku Umiejętności.

Uniezależnienie się od dostaw energii z Rosji, zwiększenie efektywności energetycznej oraz przyspieszenie zielonej transformacji – to główne wyzwania związane z kryzysem, które przedstawił wiceprzewodniczący KE Maroš Šefčovič.

Po debacie przyjęto pilną rezolucję na temat reakcji miast i regionów na wspomniany kryzys, podkreślającą m.in. rolę samorządów w jego zwalczaniu oraz ich plany zielonej transformacji.

FOT. ARCHIWUM BIWW W BRUKSELI

Samorządowcy wzięli m.in. udział we wspólnym posiedzeniu grup EPL w Europejskim Komitecie Regionów i Parlamencie Europejskim.

16 lutego Marek Woźniak uczestniczył z kolei w posiedzeniu Komisji Polityki Spójności Terytorialnej i Budżetu UE (COTER). Głównym tematem obrad była unijna polityka spójności, zarówno w kontekście informowania o jej dotychczasowych sukcesach w regionach, jak i rozpoczynającej się debaty na temat przyszłości tej polityki po 2027 r.

– W Polsce musimy udowadniać, że Unia Europejska to nie tylko wartości i piękne hasła, ale też konkretne pieniądze na konkretne projekty – powiedział marszałek, informując o sukcesach polityki spójności w polskich regionach, np. w Wielkopolsce.

Podczas dyskusji zwrócono uwagę na kluczowe znaczenie tej polityki, podkreślając jej rolę w zmniejszaniu dysproporcji w Europie i jednocześnie zasygnalizowano potrzebę uproszczenia oraz większej elastyczności i skuteczności jej wdrażania. **RAK**

Wodór bliżej

3 marca w UMWW w Poznaniu podsumowano konsultacje społeczne „Strategii rozwoju Wielkopolski wodorowej do 2030".

Posiedzenie Wielkopolskiej Platformy Wodorowej poprowadził jej przewodniczący, Jacek Bogusławski z zarządu województwa.

Przedstawiciele firmy opracowującej strategię zaprezentowali jej najważniejsze założenia, a także uwagi, które zgłoszono w trakcie poprzednich spotkań, odbywających się w Ostrowie Wlkp., Koninie, Kaliszu, Lesznie, Pile i Poznaniu. Łącznie w konsultacjach społecznych wzięło udział około 250 osób – m.in. przedstawicieli JST, biznesu, nauki i edukacji, IOB, spółek komunalnych.

Wnioskowano m.in. o większe wykorzystanie wodoru w zastosowaniach konsumenckich. Ostateczna wersja strategii ma być gotowa w kwietniu. **RAK**

„Elfy" do przeglądu

Aż 115 mln zł będzie kosztować samorząd województwa naprawa rewizyjna 22 pociągów „elf".

Kompleksowy przegląd pociągów wykona w ciągu najbliższych dwóch lat wyłoniona w przetargu spółka PESA Mińsk Mazowiecki, z której przedstawicielami odpowiednią umowę podpisał 7 marca w UMWW wicemarszałek Wojciech Jankowiak.

Na kolejowy warsztat trafią wszystkie 22 elektryczne zespoły trakcyjne „elf", które samorząd województwa kupił 10 lat temu, korzystając z funduszy Unii Europejskiej. Ich naprawę rewizyjną, zgodnie z wymogami bezpieczeństwa i dokumentacją techniczną, trzeba przeprowadzać co 5 lat lub po pokonaniu przez pociąg miliona kilometrów.

Zakres prac obejmuje przegląd, częściowy demontaż pojazdu oraz naprawę lub wymianę elementów (podzespołów) zużytych bądź uszkodzonych. Te czynności potrwają przy każdym pociągu od 90 do 120 dni, a PESA będzie remontować jednocześnie tylko 3 składy, by nie wyłączać większej ich liczby z regularnych połączeń.

FOT. PIOTR RATAJCZAK

Przegląd 22 „elfów" pochłonie 115 mln zł.

– Okresowy brak tych „elfów" to dla nas duże wyzwanie, ale przygotowujemy alternatywne rozwiązania – mówił Wojciech Jankowiak.

– Jesteśmy przygotowani do tego kontraktu i postaramy się skrócić termin naprawy – zapewniał z kolei prezes zarządu spółki PESA Jacek Bilski. **RAK**

Wszystko jest na mapach

Zainaugurowano funkcjonowanie Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Wielkopolskiego.

To ogromny zestaw informacji dotyczących przestrzeni całego województwa, które obrazują, co w Wielkopolsce jest zebrane w formie map czy zestawów danych. Dotyczą one tego, co mamy w przestrzeni, pod ziemią i na ziemi – tak marszałek Marek Woźniak mówi o Systemie Informacji Przestrzennej Województwa Wielkopolskiego. Jego funkcjonowanie oficjalnie zainaugurowano 13 lutego podczas konferencji zorganizowanej w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego.

Gdzie postawić nowoczesne biurowce? W których miejscach rozwijać działalność gospodarczą? Jakie cenne obszary warto chronić? Jak zaplanować tereny zielone, a którędy poprowadzić nowe drogi? Co robić, by rozwijać rolnictwo? To tylko wybrane z pytań, na które odpowiedzi pomoże nam znaleźć SIP – przekonywano podczas konferencji, którą otworzyła geodeta województwa Hanna Mierzwiak, witając uczestniczących w spotkaniu gości. A byli wśród nich m.in. pełniąca obowiązki głównego geodety kraju Alicja Kulka, parlamentarzyści, radni województwa na czele z przewodniczącą sejmiku Małgorzatą Waszak-Klepką, samorządowcy oraz przedstawiciele środowiska naukowego.

FOT. ARCHIWUM UMWW

SIP zbiera i obrazuje to, co w Wielkopolsce mamy w przestrzeni, pod ziemią i na ziemi.

Stworzenie wojewódzkiego SIP kosztowało ponad 24 mln zł, z czego 80 procent stanowiło unijne dofinansowanie w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Nie było to proste zadanie, co przyznał marszałek. – W dziedzinie informatycznej nie ma łatwych projektów. Tym bardziej cieszy ta chwila, kiedy możemy zainaugurować działanie systemu – stwierdził Marek Woźniak. I podkreślił: – W dzisiejszych czasach dociera do nas ogrom informacji. Dlatego tak cenny jest szybki dostęp w jednym miejscu do wiarygodnych danych, których potrzebujemy.

Do jakich zatem informacji uzyskamy dostęp, korzystając z SIP? Zgromadzono tam kilkadziesiąt zbiorów danych pochodzących z zasobów UMWW oraz kilku jednostek podległych. Są to m.in. mapy glebowo-rolnicze, informacje o dofinansowaniu z funduszy unijnych, dane o bezrobociu, dane o środowisku i klimacie. Dla wygody użytkowników w systemie prezentowane są także wybrane dane z portali lokalnych, które są istotne przy analizach obszaru, jak ewidencja gruntów i budynków.

Jak podkreślano podczas prezentacji projektu, SIP wyposażono w kilka unikatowych rozwiązań, które wyróżniają system spośród innych dostępnych portali informacyjnych. Jest to np. moduł statystyczny, który umożliwia tworzenie własnych kompozycji mapowych. Wybrane dane można prezentować np. w formie wykresów i kartogramów oraz zapisać utworzoną w ten sposób kompozycję mapową na własne potrzeby. Kolejną oryginalną funkcją są e-usługi, umożliwiające choćby prowadzenie konsultacji społecznych co do planowanych rozwiązań mających wpływ na kształtowanie przestrzeni.

Wiadomo, że SIP czekają ciągłe modyfikacje, zwiększające jego zasoby. – Jest to system otwarty, dlatego będzie na bieżący aktualizowany i stopniowo będzie obrastał nowymi treściami dotyczącymi tego, co zmienia się w województwie – zapowiedział podczas lutowej konferencji marszałek Marek Woźniak. **ABO**

Teoretyczne eurofundusze

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak jako przedstawiciel Związku Województw RP wziął udział w obradach Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko.

Pierwsze posiedzenie tego gremium odbyło się 10 lutego w siedzibie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej w Warszawie. Uczestnicy obrad przyjęli m.in. horyzontalne kryteria wyboru projektów.

– W teorii komitet monitorujący rozpoczął swoje działanie, a w perspektywie ma analizować wydatkowanie funduszy unijnych w ogromnej kwocie 24 mld euro. To pieniądze na nowe drogi i trasy kolejowe, nowoczesne pociągi i autobusy, to inwestycje potrzebne w samorządach, to zdecydowana poprawa jakości środowiska – wylicza Wojciech Jankowiak. – Jednak na razie to wszystko teoria, bo dopóki polski rząd nie wypełni zaleceń Komisji Europejskiej w zakresie przestrzegania praworządności czy poszanowania Karty Praw Podstawowych UE, dopóty Polska do korzystania z tych potężnych funduszy nie jest upoważniona. **RAK**

Bezpieczniej na drogach?

2 marca w UMWW w Poznaniu odbyło się posiedzenie Wojewódzkiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Poznaniu.

Podczas spotkania, które poprowadził marszałek Marek Woźniak (przewodniczący rady), dyrektorzy pięciu wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego omówili działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa na wielkopolskich drogach. Podsumowano wydatki WORD-ów z Kalisza, Konina, Leszna, Piły i Poznania na ten cel w 2022 roku oraz omówiono tegoroczne plany.

O zadaniach związanych z poprawą drogowych statystyk poinformowali też przedstawiciele Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu, Państwowej Straży Pożarnej, Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Ponadto w trakcie obrad, w których uczestniczył też wicemarszałek Wojciech Jankowiak, zaprezentowano projekt „Wielkopolskiego programu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego na lata 2022-2030”. **RAK**

O cyberatakach

1 marca w UMWW w Poznaniu odbyło się szkolenie kadry zarządzającej i pracowników szpitali odpowiedzialnych za cyberbezpieczeństwo.

Odpowiedzialność cyfrowa, rola personelu medycznego i administracyjnego w cyberbezpieczeństwie szpitali, troska o dane pacjenta – to przykłady zagadnień omawianych podczas spotkania.

Swoją wiedzą w tym zakresie dzielili się m.in. specjaliści prawa medycznego i ochrony zdrowia, prawa nowych technologii, ochrony danych osobowych, a także przedstawiciele Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu.

– Każdy z nas spotyka się z próbą wyłudzenia danych czy fałszywymi mailami lub SMS-ami. Jesteśmy jednym z najmocniej atakowanych przez hakerów krajów w Europie. Musimy zadbać o bezpieczeństwo danych naszych pacjentów, bo nie tylko informacje osobowe, ale również historia diagnozy czy leczenia to dane wrażliwe – mówiła Paulina Stochniałek z zarządu województwa. **RAK**

Początek i koniec rady

FOT. 2X ARCHIWUM UMWW

Inauguracyjne posiedzenie Wielkopolskiej Rady Rolniczej…

…i ostatnie w tej kadencji – Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy.

W lutym odbyły się dwa – inauguracyjne i zamykające kadencję – posiedzenia organów doradzających władzom województwa w ważnych obszarach rozwoju regionu.

15 lutego w UMWW na inauguracyjnym posiedzeniu spotkała się Wielkopolska Rada Rolnicza. To nowo powstałe ciało doradcze zarządu województwa. Jej 15-osobowy skład tworzą przedstawiciele organizacji regionalnych, związków rolno-spożywczych, stowarzyszeń naukowych, instytucji wspierających rozwój obszarów wiejskich, organizacji skupiających środowiska rolnicze oraz instytucji biorących udział w kreowaniu polityki rozwoju branży rolno-spożywczej.

– Do zadań rady należy monitorowanie i informowanie o bieżących trudnościach na rynkach produkcji rolnej i przetwórstwa. Dzięki wsparciu ekspertów zarząd województwa ma pełniejsze rozeznanie sytuacji i może podejmować stosowne działania wspierające rolników i cały sektor – tłumaczy stojący na czele WRR wicemarszałek Krzysztof Grabowski, który na inauguracyjnym posiedzeniu wręczył nominacje jej członkom. Mają oni także współpracować w działaniach promocyjnych i interwencyjnych dotyczących obszaru zainteresowania WRR.

– Rada to krok do scalenia środowiska rolniczego, by w obliczu różnych problemów przedstawiciele różnych specjalizacji wzajemnie się wspierali i mówili jednym głosem – podkreśla wchodząca w skład WRR radna województwa i była wiceminister rolnictwa Zofia Szalczyk.

Z kolei 28 lutego odbyło się w Poznaniu posiedzenie Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy, ostatnie w jej kadencji 2019-2023. To gremium, które opiniuje i wspiera działania władz regionu i Wojewódzkiego Urzędu Pracy w obszarze szeroko rozumianej walki z bezrobociem i kształtowania polityki zatrudnienia.

Członkom kończącej pracę rady, na czele z jej przewodniczącym prof. Józefem Orczykiem, podziękował za zaangażowanie wicemarszałek Wojciech Jankowiak, podkreślając, że funkcjonowanie tej WRRP przypadło na trudny okres. – To był czas pandemii COVID-19 i wojny w Ukrainie. Zjawiska te stanowiły i stanowią poważne wyzwania również dla obszaru zatrudnienia w naszym regionie – podkreślił wicemarszałek. **ABO**

SEJMIKOWE PYTANIA

Przedstawiamy tematy, które radni poruszali w interpelacjach i zapytaniach podczas L sesji sejmiku oraz w okresie międzysesyjnym.

Marek Sowa (PiS) zgłosił zapytanie w sprawie możliwości budowy chodnika pieszo-rowerowego o długości około 500 metrów przy drodze wojewódzkiej nr 308 w Bonikowie, załączając prośbę o wsparcie w tej sprawie wystosowaną przez miejscową radę sołecką.

Jerzy Lechnerowski (niezrzeszony) w swoim wystąpieniu podczas sesji pytał o przebieg naboru do Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. W związku z dobiegającym końca terminem składania zgłoszeń radny prosił o dane dotyczące liczby aplikacji, które złożyli młodzi Wielkopolanie.

Filip Kaczmarek (PO) wystosował interpelacje dotyczące: ograniczenia wykluczenia komunikacyjnego wielkopolskich miejscowości (takich jak np. Lubasz) niemających dostępu do jakiejkolwiek komunikacji publicznej, podjęcia działań zwiększających dostępność „poznańskiej Skałki" na Wzgórzu św. Wojciecha (w stulecie jej utworzenia).

Mirosława Rutkowska-Krupka (PO) interpelowała w sprawie włączenia do najbliższych planów remontowych wymagających naprawy (a zlokalizowanych w pobliżu Sierakowa) odcinków drogi wojewódzkiej nr 182, prowadzącej z Wronek do Międzychodu.

Krystyna Kubicka-Sztul (Nowa Lewica), nawiązując do uczestnictwa swojego i wiceprzewodniczącego sejmiku Marka Goli w balu podsumowującym organizowany przez „Głos Wielkopolski" plebiscyt na sportowca roku, przekazała, że jego zwyciężczyni kajakarka Karolina Naja w swoim wystąpieniu podkreśliła, że jest stypendystką marszałka województwa.

Henryk Szopiński (PO) w złożonej interpelacji prosił o wykonanie oświetlenia przejścia dla pieszych, znajdującego się za skrzyżowaniem drogi wojewódzkiej nr 188 z drogą gminną w Zakrzewie, motywując to wzrostem ruchu na tej trasie i potrzebą zwiększenia bezpieczeństwa jej użytkowników.

Marzena Wodzińska (PO) interpelowała w sprawie równomiernej dystrybucji środków unijnych na terenie województwa wielkopolskiego, nawiązując do rozstrzygnięcia konkursu w ramach działania „Edukacja w podregionie kaliskim".

Adam Bogrycewicz (PiS) złożył zapytanie w sprawie wydatków poniesionych przez Urząd Marszałkowski lub podległe instytucje na promocję inicjatywy utworzenia parku krajobrazowego Krajna Złotowska, a wcześniej (wspólnie z klubowym kolegą Łukaszem Grabowskim) pytał pisemnie o „udzielenie dotacji przewodniczącemu struktur powiatowych PSL".

Zofia Itman (PiS), odnosząc się do odpowiedzi uzyskanej na jedno ze swoich wcześniejszych wystąpień, interpelowała w kwestii objęcia pomocą ze środków Funduszu Rozwoju Połączeń Autobusowych linii Konin – Kalisz oraz Konin – Turek. Wskazała przy tym na przykład wykorzystywania dofinansowania z FRPA przez województwo łódzkie.

Łukasz Grabowski (PiS) wystosował zapytanie na temat usług świadczonych w latach 2019-2023 na rzecz województwa wielkopolskiego przez Spółkę Celową Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, wnosząc o przekazanie mu kopii stosownych umów dotyczących zawarcia współpracy z tym podmiotem, a także trybu jego wyboru. **ABO**

PIĘĆDZIESIĄT SESJI Z PRAWIE TYSIĄCEM UCHWAŁ

FOT. ARTUR BOIŃSKI

27 lutego jubileuszową, bo pięćdziesiątą już w tej kadencji, sesję Sejmiku Województwa Wielkopolskiego radni podkreślili okolicznościowym zdjęciem pod symbolem „L"-ki, będącej zarówno znakiem nauki jazdy, o której sporo było mowy podczas tych obrad, jak i rzymską liczbą pięćdziesiąt. Nie udało się natomiast osiągnąć innej okrągłej liczby… W trakcie tych pięćdziesięciu posiedzeń radni województwa podjęli bowiem w tej kadencji dokładnie 996 uchwał, a zatem czterech zabrakło do pełnego tysiąca i średniej 20 uchwał na sesję. **ABO**

Drogi bez stanowiska

Radni dyskutowali o tym, jaki sposób zasilania samorządów w środki potrzebne na inwestycje jest najkorzystniejszy.

Czy wypada się cieszyć, że samorządy mają pieniądze na budowę i remonty dróg? To nie ulega wątpliwości. Ale już to, w jaki sposób takie środki na inwestycje powinny być dostępne dla JST, a także czy trzeba szczególnie dziękować organom, które takie dofinansowanie przekazują, podzieliło radnych podczas dyskusji na lutowej sesji sejmiku.

Projekt stanowiska sejmiku „w sprawie Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg" przygotował klub PiS. W treści, obok wyliczenia kwot przyznanych wielkopolskim samorządom na inwestycje (w tym np. na realizowane przez województwo obwodnice Kościana, Rogoźna i Szamotuł), zaproponowano „wyrażenie uznania", „docenienie" i „pozytywną ocenę" tego, co robi obecny rząd. O swoich argumentach radni PiS mówili podczas sesji i na poprzedzającej ją konferencji prasowej.

Przewodniczący klubu Zbigniew Czerwiński, porównując wybrane lata rządów Zjednoczonej Prawicy oraz PO i PSL, wskazywał, że obecnie do JST z regionu na inwestycje drogowe trafia kilkukrotnie wyższe wsparcie. – Chcieliśmy uzmysłowić wszystkim, że Wielkopolska otrzymuje znaczącą pomoc ze strony rządu w zakresie zadania zapisanego w naszej strategii rozwoju, jakim jest „spójność komunikacyjna". Nigdy dotąd nie było tak dużego wsparcia, zwłaszcza dla biednych gmin – mówił radny.

FOT. ARTUR BOIŃSKI

O swoich argumentach radni PiS mówili m.in. na konferencji prasowej przed sesją, ale sejmikowej większości nie przekonali…

– Dla samorządów trwa złoty okres – przekonywał z kolei dziennikarzy radny Adam Bogrycewicz. On i jego koledzy wymieniali kolejne odcinki dróg ze swoich okręgów wyborczych, na które obiecano dofinansowanie.

Przedstawiciele rządzącej województwem koalicji PO, PSL i Nowej Lewicy nie podzielili tego entuzjazmu, co wybrzmiało tak podczas sesji, jak i w trakcie zwołanego w jej przerwie posiedzenia Komisji Planowania Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej.

– Centralne rozdawnictwo pieniędzy to jest zabójstwo samorządów! – obrazował wicemarszałek Wojciech Jankowiak. – Jeżeli państwo rzeczywiście stać na taki wydatek, powinno wprowadzić te pieniądze do systemu, zapewniając transparentność ich podziału i możliwość decydowania przez lokalne społeczności, jakie inwestycje są u nich najpilniejsze.

– Nie negujemy potrzeb samorządów, one są ogromne – mówił szef klubu PO Henryk Szopiński. – Nie widzimy jednak potrzeby wygłaszania aktu strzelistego pod adresem rządu, który robi to, co należy do jego obowiązków. Poza tym, łatwo rozdaje się pieniądze podatników na jedne dziedziny, zabierając je w innych…

Po dyskusji sejmik zadecydował, że nie przyjmie stanowiska. Jego uchwalenia chciało 6 radnych, a 24 zagłosowało przeciw. **ABO**

Pod skrzydłami regionu

Czym zajmuje się Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, nowa wojewódzka instytucja kultury?

Przypomnijmy, że Muzeum Archeologiczne – zgodnie z porozumieniem o zamianie placówek między samorządami miasta Poznania i województwa – trafiło od 1 stycznia 2023 roku (wraz z Wielkopolskim Muzeum Niepodległości) pod nadzór regionu. Pod skrzydłami miasta znalazła się z kolei (regionalna dotąd) Filharmonia Poznańska.

Między innymi dlatego reprezentujący sejmik radni postanowili 14 lutego zapoznać się z działalnością „nowej" kulturalnej instytucji w jej głównej siedzibie, tj. w odbudowanym Pałacu Górków przy ul. Wodnej w Poznaniu. A przy okazji kilkoro przedstawicieli Komisji Kultury – już po zakończonych obradach – obejrzało też część bogatych, zgromadzonych tam zbiorów.

Wcześniej jednak dyrektor instytucji prof. Marzena Szmyt opowiedziała o historii powstania muzeum (za 4 lata będzie świętować jubileusz 170-lecia), o najważniejszych inwestycjach z ostatnich lat (np. w rezerwacie archeologicznym Genius Loci na Ostrowie Tumskim), o bieżącej działalności placówki czy wysokich kwalifikacjach naukowych jej pracowników.

FOT. PIOTR RATAJCZAK

Radni obejrzeli m.in. część zbiorów zgromadzonych w odbudowanym Pałacu Górków przy ul. Wodnej w Poznaniu.

Na co zwróciła szczególną uwagę?

– Muzeum posiada cenne zbiory archeologiczne z terenów całej Polski oraz kolekcje pozaeuropejskie. Udostępnia zwiedzającym wystawy stałe, czasowe ekspozycje, także w terenie i w postaci mobilnej. Nasi pracownicy zajmują się ponadto działalnością edukacyjną, wydawniczą, ochroną zabytków i ich gromadzeniem oraz pamięcią o dziedzictwie archeologicznym – wymieniała prof. Marzena Szmyt. **RAK**

Wschód zgodnie z planem

Radni z sejmikowej Komisji Gospodarki zapoznali się 17 lutego podczas zdalnych obrad z informacją o projektowanym programie transformacji dla wschodniej Wielkopolski.

Prezentację na ten temat przygotował Maciej Sytek, pełnomocnik zarządu województwa ds. restrukturyzacji Wielkopolski wschodniej i jednocześnie prezes Agencji Rozwoju Regionalnego w Koninie.

Maciej Sytek przypomniał, że w ramach nowego programu regionalnego „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027" nasz region otrzyma niemal 400 mln euro z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. To część eurofunduszy (priorytet 10 FEW) dedykowana wyłącznie wschodniej Wielkopolsce.

Fundusz Sprawiedliwej Transformacji podzielono na 7 części, zakładając m.in. wsparcie dla pracowników z likwidowanych kopalń (szkolenia, zmiana kwalifikacji, dotacje na utworzenie firm), rozwój przedsiębiorczości (nowe miejsca pracy), rozwój szkolnictwa zawodowego, wspólny program transportowy dla samorządów inwestujących w niskoemisyjny tabor czy specjalny program hydrologiczny, mający zapobiec dalszemu stepowieniu tej części regionu.

– Najważniejsze zadania postawione przed subregionem konińskim w najbliższej dekadzie to m.in.: dekarbonizacja sektora energetycznego, transformacja w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz gospodarki o obiegu zamkniętym, sukcesywne przekształcanie sektora transportowego w bezemisyjny – wyliczał prezes ARR.

W realizacji tych ambitnych celów ma pomóc również unijny projekt „Life After Coal PL" (życie po węglu), warty łącznie 85 mln zł, i dofinansowany z budżetu Komisji Europejskiej oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. **RAK**

Co wokół lotnisk?

Dwie uchwały związane z obszarami ograniczonego użytkowania wokół lotnisk rozpatrywali na lutowej sesji wojewódzcy radni.

Sejmik wyznacza wokół lotnisk strefy związane z ich oddziaływaniem, głównie pod kątem wytwarzanego hałasu. Te dokumenty określają m.in. co i na jakich zasadach można postawić na takich obszarach.

27 lutego sejmik zmienił swoją uchwałę w sprawie utworzenia OOU dla lotniska wojskowego w Powidzu. Chodzi o korzystne dla okolicznych mieszkańców i przedsiębiorców doprecyzowanie zapisów określających budowę i rozbudowę obiektów w strefie (wcześniejsze sformułowania mogły uniemożliwiać jakiekolwiek inwestycje).

W innej uchwale radni uwzględnili część petycji złożonej przez Stowarzyszenie Przyjaciół Przeźmierowa i Baranowa. Chodzi o to, by podstawą dla ewentualnych zmian granic OOU lotniska Poznań-Ławica nie była tzw. analiza porealizacyjna dotycząca hałasu, wykonana przez port. **ABO**

UCZESTNICY SESJI PAMIĘTALI O UKRAIŃSKIEJ ROCZNICY

Na wniosek Zbigniewa Czerwińskiego z klubu PiS przewodnicząca sejmiku Małgorzata Waszak-Klepka rozpoczęła L sesję sejmiku, która odbywała się 27 lutego – a więc kilka dni po rocznicy agresji Rosji na Ukrainę – od przypomnienia tego, co dzieje się za naszą wschodnią granicą. – Uczcijmy w ten sposób poległych, a narodowi ukraińskiemu życzmy zwycięstwa – zaproponowała przewodnicząca, a wszyscy uczestniczący w sesji powstali i w chwili ciszy solidaryzowali się z naszymi sąsiadami z Ukrainy. **ABO**

FOT. ARTUR BOIŃSKI

ZARZĄD ODPOWIADA

Przedstawiamy wyciąg z odpowiedzi udzielonych na wcześniejsze interpelacje i zapytania radnych.

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak

– odniósł się do zapytania Adama Bogrycewicza o rezygnację z kart uprawniających do zniżek na przejazdy regionalne. Poinformował, że głównym celem zmian, w tym rezygnacji z Karty Wielkopolskiej i REGIOkarty, było uproszczenie i ujednolicenie taryfy przewozowej w województwie. Karty były powiązane z ofertami obowiązującymi w innych województwach, przez co trudniej było kształtować promocje skierowane do Wielkopolan. Organizator przewozów nie wyklucza wprowadzenia innych czasowych ofert korzystnych dla podróżnych z regionu.

– odpisał Zofii Itman, że udzielono zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym na linii Konin–Turek–Wrocław przewoźnikowi komercyjnemu, natomiast dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Połączeń Autobusowych obejmuje wyłącznie przewozy o charakterze użyteczności publicznej i wymaga uruchomienia połączenia przez organizatora publicznego transportu zbiorowego. Samorząd województwa nie organizuje przewozów drogowych ze względu na przedłużające się procedowanie nowelizacji stosownej ustawy.

– odpowiadając na interpelację Filipa Kaczmarka w sprawie pomijania radnych w przekazach medialnych przygotowywanych przez pracowników UMWW, poinformował, że zarząd województwa nie ingeruje w bieżące redagowanie magazynu samorządowego „Monitor Wielkopolski". Przypomniał rolę w prowadzeniu magazynu jego redakcji oraz Społecznej Rady Programowej. Wskazał, że nadrzędnym celem przy przygotowywaniu poszczególnych artykułów jest czytelność, jasność i atrakcyjność przekazu kierowanego do czytelników, mającego na względzie dotarcie do mieszkańców regionu z informacjami o funkcjonowaniu Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Wicemarszałek Krzysztof Grabowski

– przekazał Adamowi Bogrycewiczowi i Łukaszowi Grabowskiemu informację o udzielonej dotacji na budowę zbiornika małej retencji i zasadach jej przyznania, określonych uchwałą zarządu województwa. Poinformował, że zbiornik został wybudowany, a beneficjent, o którego pytali radni, rozliczył się z wykonania zadania. Kryterium przyznania dotacji było spełnienie przez wnioskodawcę warunków określonych w ww. uchwale, a nie przynależność partyjna. Dotację udzielono rolnikowi, a nie przewodniczącemu struktur partyjnych. Wskazał na respektowanie przez zarząd województwa wyrażonej w Konstytucji RP zasady „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne".

– poinformował Łukasza Grabowskiego, że zarząd województwa podjął uchwałę w sprawie utworzenia Wielkopolskiej Rady Rolniczej, która stanowi ciało doradcze zarządu i reprezentuje organizacje regionalnych związków branży rolno-spożywczej oraz instytucje wspierające rozwój obszarów wiejskich. W skład WRR wchodzą eksperci i specjaliści związani z rolnictwem oraz przemysłem rolno-spożywczym, którzy za swoją pracę nie pobierają wynagrodzenia. Planowane utworzenie przez sejmik Samorządowego Wielkopolskiego Centrum Rozwoju Wsi nie ma nic wspólnego z WRR.

Członek zarządu województwa Paulina Stochniałek

– wskazała Małgorzacie Stryjskiej, że stawki opłat parkingowych przy szpitalu dziecięcym w Poznaniu zostały zaakceptowane uchwałą zarządu województwa. Opłata jest konkurencyjna wobec stosowanych w aglomeracji poznańskiej przez inne podmioty lecznicze. Dyrekcja szpitala jest w trakcie procedowania zmiany opłaty dobowej. Obecnie obowiązująca opłata parkingowa nie zmieni się, przy czym jej łączna wysokość za wszystkie dni korzystania z parkingu wyniesie 400 zł. Szpital nie może różnicować opłat dla swoich pacjentów z uwagi na fakt, że z parkingu korzystają również inne osoby, w tym przyjeżdżające do sąsiednich placówek medycznych. Zyski z uzyskanej opłaty przeznaczone są również na utrzymanie infrastruktury wokół szpitala.

– odpowiedziała Marcie Dzikowskiej w sprawie skuteczności programu polityki zdrowotnej pn. „Regionalny program rehabilitacji osób z zaburzeniami depresyjnymi", przekazując, że podczas jego realizacji osiągnięto wszystkie założone cele. Nikt z uczestniczących w programie nie popełnił samobójstwa ani nie podjął próby samobójczej, co było jego głównym celem. Wskazała na wysoki odsetek pozytywnych ocen programu zarówno wśród pacjentów, jak i personelu medycznego.

Członek zarządu województwa Jacek Bogusławski

– odpisał Marzenie Wodzińskiej na temat wymagań określonych w ministerialnym rozporządzeniu w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych. W rozporządzeniu nie wskazano okresu przejściowego na dostosowanie funkcjonujących instalacji do nowych wymagań. Muszą one zostać spełnione nawet w sytuacji posiadania pozwolenia zintegrowanego, w którym dopuszczono magazynowanie zmieszanych odpadów poza halą rozładunkową. Prowadzenie instalacji z naruszeniem obowiązujących przepisów może skutkować cofnięciem lub ograniczeniem pozwolenia. Zasadne jest złożenie wniosku o zmianę pozwolenia w celu jego dostosowania do aktualnego stanu prawnego.

Sekretarz województwa Tomasz Grudziak

– odpowiedział w imieniu marszałka na interpelację Henryka Szymańskiego, dotyczącą możliwości stworzenia stacji ładowania samochodów elektrycznych w obrębie siedziby UMWW, z możliwością przekazania jej do ogólnodostępnego użytku klientom zewnętrznym. Poinformował, że zgodnie z opinią Biura Prawnego UMWW brak jest podstaw do prowadzenia przez samorząd takiej działalności z uwagi na to, iż nie jest to zadanie ustawowo przypisane województwu.

– odpisał na zapytanie Zofii Itman dotyczące udziału marszałka województwa w podpisaniu umowy na zakup dwóch ambulansów oraz doposażenie Szpitala Powiatowego w Kole. Przekazał, że marszałek uczestniczył w podpisaniu umowy w Starostwie Powiatowym w Kole, nie był zatem gospodarzem spotkania i nie decydował o liście zaproszonych czy informowanych o wydarzeniu osób. Podpisanie umowy z beneficjentem było kolejnym etapem procedury pozyskiwania środków z WRPO 2014-2020. **ABO**

By tradycja nie zginęła

Samorząd województwa dba o zachowanie zwyczajów z życia wielkopolskiej wsi.

Organizując takie przedsięwzięcia, samorząd województwa chce pokazać piękno dawnych prac i ich wyjątkową oprawę, a zwłaszcza przypomnieć młodym pokoleniom dawne wiejskie tradycje. Zależy nam na propagowaniu dziedzictwa kulturowego wielkopolskiej wsi – mówił wicemarszałek Krzysztof Grabowski, wręczając nagrody zwycięzczyniom (ze Szklarki Mieleckiej, Skarydzewa i z Zamościa) konkursu darcia pierza „Pierzok". Odbył się on 18 lutego w Gminnym Ośrodku Kultury w Doruchowie.

W zawodach wzięło udział 15 kół gospodyń wiejskich z południowej Wielkopolski, a zadaniem pięcioosobowych drużyn było uskubanie w ciągu pięciu minut jak największej ilości pierza. Uczestniczki ubrane były w stroje ludowe, charakterystyczne dla ich regionu. Podczas rywalizacji oceniana była nie tylko ilość i jakość podartego pierza, ale też ubiór występujących i oprawa artystyczna. Dlatego podczas darcia panie śpiewały i opowiadały historie, przypominając o tradycyjnym, integrującym społeczność zbieraniu się wiejskich kobiet przy darciu pierza w długie, zimowe wieczory.

FOT. ARCHIWUM UMWW

Na czym polegały spotkania przy darciu pierza – można się było przekonać podczas zmagań pań z KGW w Doruchowie.

W najbliższym czasie nie zabraknie kolejnych okazji do zapoznania się z tradycjami wielkopolskiej wsi.

Jak co roku podległe samorządowi województwa muzeum w Szreniawie zaprasza na Jarmark Wielkanocny (1-2 kwietnia, w godz. 10-17). Zwiedzający mogą liczyć na bogatą ofertę rękodzieła i wiele atrakcji związanych z tradycjami Świąt Wielkanocnych. Będzie można przyjrzeć się pracy twórców ludowych i rzemieślników oraz zakupić ich wyroby, takie jak palmy, pisanki, koszyczki, rzeźby, hafty, biżuterię czy tradycyjne produkty spożywcze. Na jarmarku przypomniane zostaną (także w formie atrakcyjnej dla najmłodszych uczestników) zwyczaje i obrzędy ludowe związane ze zbliżającymi się świętami oraz wiosną.

Do 20 marca wielkopolskie koła gospodyń wiejskich mogą z kolei zgłaszać się (szczegóły na www.umww.pl) do konkursu „Tarcie Chrzanu w Chrzanie – Wielkopolskie Tradycje Wielkanocne". Leżąca w powiecie jarocińskim miejscowość o tej wdzięcznej nazwie będzie miejscem finału przedsięwzięcia, który zaplanowano na 1 kwietnia. **ABO**

POLECAMY

Filmowy festiwal dla odważnych

Do 31 marca trwa nabór do drugiej edycji „Festiwalu Krótkich Form Filmowych BAZA 2023", organizowanego przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu. „Szukamy filmów eksperymentalnych, artystycznych, odkrywczych, świeżych i odważnych" – zachęcają organizatorzy, przypominając, że nagrania muszą być krótkie, do 15 minut. Finał festiwalu odbędzie się w dniach 5-7 maja.

Kilka dziewczyn na scenie

„Kilka dziewczyn/some girl(s)" Neila LaBute'a w reżyserii Piotra Kruszczyńskiego to spektakl prezentowany od 17 lutego na scenie Teatru Nowego w Poznaniu. „Czy istnieją granice ingerencji sztuki w ludzkie życie? Czy wszystko, co nam się przydarza, da się przetworzyć w scenariusz i «sprzedać» publiczności? I czy są sprawy, które wciąż mogą – ba, powinny – stanowić tabu?" – czytamy w zaproszeniu. Kolejne odsłony spektaklu zaplanowano na 18, 19, 21 i 22 marca.

O ikonach w Koninie

Muzeum Okręgowe w Koninie zaprasza na wystawę „Ikonostas" Sylwestra Stabryły. „Artysta z wyczuciem i lekkością snuje opowieść o tajemnicy. Próbując rozwikłać zagadkę świętych mistyków, sprowadza ją do otaczających nas ludzi. Każe zatrzymać się przy tym, co nam bliskie, zauważa, że najważniejsze prawdy znajdują się na wyciągnięcie ręki, w otaczającej nas rzeczywistości" – brzmi fragment zaproszenia na „Ikonostas", w którym do roli świętych zostają wyniesieni najbliżsi artysty oraz on sam. **RAK**

5 lat w Pile

16 lutego Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Pile obchodziło jubileusz 5-lecia swojej działalności.

Pilskie CWRKDiZ, podobnie jak bliźniacze jednostki w Kaliszu, Koninie, Lesznie i Poznaniu, powołano, by prowadzić współpracę szkół zawodowych z pracodawcami w ramach tzw. kształcenia dualnego, wspierać młodzież w jej wyborach edukacyjnych, integrować przedsiębiorców i rzemieślników z osobami będącymi na stracie swojej kariery zawodowej.

– Pokazujecie mieszkańcom regionu nowe możliwości zawodowe, czuwacie nad ich rozwojem w dynamicznie zmieniającym się świecie – mówiła do pracowników CWRKDiZ podczas jubileuszowego spotkania w Pile Paulina Stochniałek z zarządu województwa. **ABO**

SZPITALE NA KOLOROWO

FOT. ARCHIWUM UMWW

Z okazji Światowego Dnia Chorób Rzadkich 28 lutego podległe samorządowi województwa placówki medyczne w całym regionie zostały podświetlone na zielono (jak widoczny na zdjęciu szpital dziecięcy w Poznaniu), niebiesko lub różowo. – Nasze przyłączenie się do akcji miało na celu okazanie wsparcia osobom cierpiącym na te szczególne choroby – tłumaczy Paulina Stochniałek z zarządu województwa. – Wbrew nazwie, te dolegliwości występują bardzo często. W Polsce mamy w tej grupie około 3 milionów chorych. To osoby bez diagnozy, a w przypadku jej prawidłowego postawienia borykające się z tym, że terapia jest droga, trudno dostępna, nieefektywna. **ABO**

Meble dla Ukrainy

Czy przedsiębiorcy z powiatu kępińskiego obdarują naszych sąsiadów zza wschodniej granicy?

Wsparciu, jakie mogą otrzymać lokalne przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją mebli, których profil działalności dominuje na terenie powiatu kępińskiego, poświęcona była konferencja, zorganizowana 4 marca w Baranowie. Zaprosili na nią samorząd województwa, gmina Baranów oraz LGD „Wrota Wielkopolski".

W zakładach produkujących meble na terenie powiatu kępińskiego pracują setki osób pochodzących z Ukrainy. Stąd podczas spotkania w Baranowie wicemarszałek Krzysztof Grabowski zaproponował, by każdy zakład, w ramach solidarności z Ukrainą, przekazał zestaw mebli, które trafią do naszych wschodnich sąsiadów. **ABO**

Będzie więcej pracy

Jest szansa, że dodatkowe prawie 1,2 mln zł z Funduszu Pracy trafi do trzech powiatów na aktywizację zawodową bezrobotnych cudzoziemców, w tym objętych ochroną międzynarodową, czyli przede wszystkim uchodźców z Ukrainy.

Wnioski skierowane w tej sprawie do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu przez starostów gostyńskiego, konińskiego i pleszewskiego 22 lutego pozytywnie zarekomendował wicemarszałek Wojciech Jankowiak.

Jak zostaną spożytkowane te pieniądze, pokazuje przykład powiatu pleszewskiego (wnioskował o niespełna 700 tys. zł), gdzie przebywa około tysiąca osób, które uciekły z objętej wojną Ukrainy. Zostaną im zaoferowane staże, szkolenia i bony szkoleniowe, doposażenie stanowisk pracy oraz roboty publiczne. **ABO**

Jakie drogi koło Pniew?

Obwodnica miasta w ramach DW 187 oraz przebudowa fragmentu DW 116 to inwestycje na drogach wojewódzkich, na które liczą mieszkańcy Pniew.

O planach i możliwościach finansowych województwa w tych kwestiach rozmawiano podczas spotkania wicemarszałka Wojciecha Jankowiaka z władzami gminy.

– W powiecie szamotulskim zaplanowaliśmy pewną kolejność budowy obwodnic. Jako pierwsze powstało obejście Wronek, następne będą Szamotuły, a trzecie w kolejności są Pniewy. W bieżącym roku ogłosimy tu przetarg na opracowanie projektu koncepcyjnego wraz z uzyskaniem decyzji środowiskowej – mówił wicemarszałek. Przyznał, że pilną inwestycją jest też rozbudowa ośmiokilometrowego odcinka DW 116 z Pniew do Nojewa. **ABO**

POLECAMY

Spotkania z kulturą

Muzeum Okręgowe w Koninie rozpoczęło nowy projekt pt. „Muzealne spotkania z kulturą", skierowany do dorosłych szukających aktywnego i kreatywnego uczestnictwa w wydarzeniach artystycznych. Cykl wykładów z zakresu historii, sztuki, etnografii i archeologii, połączonych z dyskusją, odbywa się regularnie w budynku spichlerza w każdą drugą środę miesiąca. Kolejne spotkania zaplanowano na 5 kwietnia, 10 maja i 14 czerwca.

O badaniach na Lednicy

„Między ziemią, wodą i powietrzem. Metody nieinwazyjne a dziedzictwo archeologiczne Lednickiego Parku Krajobrazowego" – to nowa pozycja w ofercie wydawniczej Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. Publikacja jest zwieńczeniem pracy archeologów, którzy badając tytułowe strefy, korzystali m.in. ze zdjęć lotniczych, skanowania laserowego i batymetrycznego (w wodzie) czy metod geofizycznych.

Ciężka jazda

Do 30 kwietnia w Muzeum Okręgowym w Pile można obejrzeć wystawę pt. „Kirasjerzy, kirasjerzy". Na ekspozycji zaprezentowano największą w kraju kolekcję dotyczącą ciężkiej jazdy z okresu XVII-XX wieku. Widzowie znajdą tam kilkanaście sylwetek kirasjerów, głównie z krajów Europy Zachodniej, a obok eksponowana jest m.in. broń biała i palna, siodła oraz wizerunki żołnierzy. Całość uzupełniają też obrazy olejne i zdjęcia. **RAK**

WIĘCEJ PROPOZYCJI INSTYTUCJI KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA:

www.umww.pl/kultura

Uczcili ważne rocznice

FOT. ARCHIWUM UMWW

W Poznaniu zasadzono lipę upamiętniającą marszałka Focha.

W stolicy Wielkopolski odbyło się kilka uroczystości związanych z naszą historią, podczas których samorząd województwa reprezentował wicemarszałek Wojciech Jankowiak.

9 lutego upamiętniono ofiary pierwszej masowej zsyłki Polaków na Sybir. Wojciech Jankowiak z przedstawicielami miasta Poznania i powiatu poznańskiego złożył wiązankę kwiatów u stóp pomnika Ofiar Katynia i Sybiru.

Tydzień później, w 104. rocznicę zawarcia rozejmu w Trewirze, który kończył walki Powstania Wielkopolskiego, odbyła się uroczystość na skwerze Ferdinanda Focha – marszałka Francji, Polski i Wielkiej Brytanii, dowódcy wojsk Ententy, orędownika sprawy polskiej podczas naszej insurekcji. Posadzono pamiątkową „Lipę Marszałka Ferdinanda Focha". 22 lutego natomiast przy pomniku Akcji Bollwerk przypomniano bohaterów tej największej w Wielkopolsce operacji sabotażowo-dywersyjnej w czasie II wojny światowej. W 1942 roku spalono kompleks magazynowy portu nad Wartą w Poznaniu, niszcząc zapasy dla żołnierzy niemieckich walczących na froncie wschodnim.

Kolejnego dnia na Cytadeli zorganizowano uroczystości z okazji rocznicy zakończenia walk o Poznań w II wojnie światowej. Dźwięk Dzwonu Pokoju przypomniał o bitwie o miasto, w której poległo około 9 tysięcy osób. Wiązanki biało-czerwonych kwiatów złożono przy pomnikach Cytadelowców i Żołnierzy Alianckich. **ABO**

Pierwszy taki bieg

W Wijewie odbyła się pierwsza z nowego cyklu imprez sportowych upamiętniających Powstanie Wielkopolskie.

Przypomnijmy, że dzięki nowej inicjatywie samorządu województwa – Cyklowi Biegów Powstania Wielkopolskiego – przywiązani do naszej historii miłośnicy sportu przez cały rok mogą oddawać hołd bohaterom zrywu z lat 1918-1919. Na cykl składają się cztery biegi na dystansie 10-12 kilometrów. Ich lokalizacje symbolicznie oddają zasięg walk powstańczych na północ, południe, zachód i wschód od stolicy Wielkopolski.

Pierwsze z tworzących cykl wydarzeń – IV Bieg Powstańczy w Wijewie – odbyło się 12 lutego. Dziesięciokilometrową trasę ukończyło 186 zawodników w wieku od 18 do 70 lat. Zwycięzca Krzysztof Szymanowski pokonał ten dystans w czasie 30 minut i 58 sekund. Jako że wijewski bieg poświęcony był upamiętnieniu 104. rocznicy zakończenia Powstania Wielkopolskiego, organizatorzy przygotowali specjalną nagrodę dla osoby, która ukończyła zawody na 104. miejscu. Tą niespodzianką było zaproszenie na przelot dwuosobowym sportowym samolotem z pilotem Aeroklubu Leszczyńskiego.

FOT. ARCHIWUM UMWW

Bieg w Wijewie upamiętniał 104. rocznicę zakończenia powstania, co uwidoczniono m.in. na wręczanych zawodnikom medalach.

Na mecie medale biegaczom wręczył Jacek Bogusławski z zarządu województwa, w towarzystwie m.in. sejmikowej radnej Ewy Panowicz.

– Warto podkreślić, że dzięki samorządowi województwa w każdym pakiecie startowym biegacze mogli znaleźć flagę powstańczą – zaznacza Jacek Bogusławski.

Kolejna z imprez zaliczanych do cyklu – IV Bieg Pamięci Gołanieckiej Kompanii Powstańczej – odbędzie się 24 czerwca w Gołańczy. Potem czekają nas jeszcze wrześniowe zmagania zawodników w Lwówku oraz grudniowe w Środzie Wielkopolskiej. **ABO**

Nowa książka o powstaniu

„Powstanie wielkopolskie 1918-1919" to tytuł nowo wydanej książki poświęconej zwycięskiemu zrywowi naszych przodków.

Publikacja pod redakcją prof. Olafa Bergmanna ukazuje powstanie w szerokiej perspektywie, jego genezę lokując w wydarzeniach i procesach poprzedniego stulecia, a skutki w dziesięcioleciach po jego zwycięstwie. Książka zawiera 15 tekstów przygotowanych przez badaczy zajmujących się tematyką wielkopolskiego zrywu, wśród których są m.in. prof. Janusz Karwat, prof. Przemysław Matusik czy znany z naszych łamów dr Marek Rezler.

Wydawnictwo to wspólna inicjatywa Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości w Poznaniu (od stycznia instytucji kultury samorządu województwa), Muzeum Historii Polski w Warszawie oraz poznańskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej. Honorowy patronat nad książką objął marszałek Marek Woźniak, który wziął udział w spotkaniu promującym publikację. Odbyło się ono 28 lutego w siedzibie Muzeum Historii Polski. **ABO**

83. rocznica Zbrodni Katyńskiej
i zsyłki Rodzin Katyńskich
oraz Kresowian na Sybir

Program uroczystości:

Poznań, 13 kwietnia 2023 r.

godz. 12.00 msza święta w intencji Ofiar Golgoty Wschodu i ich rodzin – kościół oo. Dominikanów;

ok. godz. 13.15 uroczystości przy pomniku Ofiar Katynia i Sybiru.

Związane ręce, zakneblowane usta, zdradziecki strzał w tył głowy...
Głucha, przejmująca cisza.
Kłamstwo, które miało trwać wiecznie i chronić sowieckich oprawców.
Katyń - symbol wciąż żywy i rana, która się nie zabliźnia.
Pamięć - nie wolno nam jej pogrzebać.
Prawda o katyńskim ludobójstwie potrzebna jest dziś Polsce.
Potrzebna jest Europie, którą podpaliła współczesna Rosja.
Straszliwe zbrodnie i tym razem nie będą zapomniane!

Szanowni Państwo,
oddajmy razem hołd i uczcijmy pamięć Ofiar Zbrodni Katyńskiej
sprzed 83 lat i zesłanych na Sybir
Rodzin Katyńskich oraz Kresowian.
Spotkajmy się 13 kwietnia przed pomnikiem Ofiar Katynia i Sybiru w Poznaniu.
Wypełnijmy nasz obowiązek pamięci
i przypomnijmy, że prawda zawsze zwycięży!

Marek Woźniak
Marszałek Województwa Wielkopolskiego

ORGANIZATOR:
WIELKOPOLSKA
SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

WSPÓŁORGANIZATOR:
KATYŃ 1940

Pomagają dzieciom, seniorom,

1 marca Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu świętował w Polskim Teatrze Tańca 24. rocznicę powstania. Na czym

Piotr Ratajczak

FOT. 2X PIOTR RATAJCZAK

1 marca podczas spotkania w PTT pracownicy ROPS otrzymali dyplomy i podziękowania za zaangażowanie w wykonywaną pracę.

Urodziny ROPS to dobra okazja do spotkania wszystkich pracowników samorządowej placówki, a także podległych jej i funkcjonujących w pięciu miastach (Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile i w Poznaniu) centrów integracji cudzoziemców oraz wielkopolskich ośrodków adopcyjnych.

Dyrektor instytucji Grzegorz Grygiel oraz Paulina Stochniałek z zarządu województwa zaprosili ponad 150-osobowy zespół na galę do PTT, podczas której pracownicy otrzymali dyplomy i podziękowania za zaangażowanie w wykonywaną pracę i obowiązki.

– Wspólne celebrowanie urodzin to okazja, by się lepiej poznać, porozmawiać, pobyć ze sobą. Moment zatrzymania, wspólnej radości i zabawy. By nabrać energii do działania i poczuć się widzianym i ważnym – podkreśla Paulina Stochniałek.

A czym zajmuje się ROPS?

Dla taty i mamy

– W ramach zadań z zakresu wspierania rodziny przygotowaliśmy bezpłatny informator dla rodziców małych dzieci pt. „Pierwsze kroki". Materiał powstał z myślą o osobach, które wchodząc w rodzicielstwo, mogą potrzebować informacji o tym, jak wygląda opieka nad noworodkiem. Jak przebiega karmienie piersią? Czym zajmuje się położna i jak wygląda wizyta patronażowa pediatry? Co robić, kiedy maluchy łapią infekcje? Jak sobie radzić w sytuacji kryzysu? – wylicza Jolanta Kopińska, zastępczyni dyrektora ROPS ds. rodziny.

Na te i wiele innych pytań odpowiadają ekspertki, które zaproszono do współpracy przy opracowywaniu „Pierwszych kroków", dostępnych na stronie rops.poznan.pl.

– Po bardzo dobrym i ciepłym przyjęciu pierwszego informatora, stworzyliśmy drugi poradnik, napisany głównie z myślą o ojcach, którzy mogą aktywnie włączać się w życie rodzinne i wspierać partnerkę w czasie ciąży oraz w pierwszych kluczowych tygodniach po porodzie. Jak się odnaleźć w roli taty? O czym tata powinien pamiętać przed narodzeniem dziecka? Na te i wiele innych pytań znajdziemy odpowiedź w publikacji „Pierwsze kroki okiem taty" – wyjaśnia Jolanta Kopińska.

Pomoc w adopcji

Dla rodziców i dzieci ważna jest inna aktywność ROPS, zlecona przez rząd, a polegająca na prowadzeniu ośrodków adopcyjnych. W Wielkopolsce pięć takich jednostek funkcjonuje w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile i w Poznaniu.

– Nasze placówki prowadzą działania związane z procedurami adopcyjnymi, w tym: kwalifikację osób zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka, szkolenia dla kandydatów na rodziców adopcyjnych i zastępczych, poradnictwo dla rodzin przysposabiających, zastępczych i naturalnych – podpowiada dyrektor ROPS Grzegorz Grygiel. – W 2022 r. pracownice i pracownicy ośrodków brali udział w zespołach okresowych ocen sytuacji dziecka (1164 posiedzenia), kwalifikowali dzieci do przysposobienia (345 dzieci) oraz współpracowali z jednostkami pomocy społecznej, sądami, placówkami służby zdrowia.

W efekcie podejmowanych działań tylko w ubiegłym roku do rodzin wskazanych przez ośrodki trafiło 210 dzieci. Warto też dodać, że pracownicy ROPS obejmują te rodziny specjalistycznym wsparciem po przyjęciu maluchów, realizują też poradnictwo dla rodzin naturalnych (około 5000 porad rocznie).

Teleopieka jest nowoczesną formą otoczenia troską osób starszych

Ponadto ośrodek adopcyjny w Poznaniu prowadzi wojewódzki bank danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie. W 2022 r. wpłynęło 805 takich kart.

Pakiet seniora

Pomagając najmłodszym, ROPS nie zapomina też o starszych.

– Jednym ze sztandarowych działań samorządu województwa na rzecz osób starszych jest „Pakiet seniora". Jego idea zrodziła się w 2020 roku, podczas pandemii, gdy nie mogliśmy wspierać osób starszych stacjonarnie. Szukaliśmy wtedy sposobu, by dotrzeć do jak największego grona wielkopolskich seniorów, którzy pozostawali zamknięci w swoich domach – informuje Paulina Stochniałek.

Tak powstał specjalny cykl poradników, będący odpowiedzią na wyniki badania ankietowego przedstawicieli uniwersytetów trzeciego wieku oraz gminnych rad seniorów.

Każdy miniporadnik zawiera film instruktażowo-wspierający, prezentację oraz materiał informacyjny. Obecnie seniorzy znajdą tam ponad 20 odcinków (np. z zakresu pierwszej pomocy, zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej, radzenia sobie ze stresem, bezpiecznego poruszania się w internecie).

– Materiały cieszą się dużą popularnością, dlatego cykl będzie kontynuowany, a w kolejnych odcinkach pojawią się np. wykłady o tym, jak dostosować mieszkanie do potrzeb osób w wieku senioralnym czy informacje o opiece nad osobą starszą w domu – precyzuje Monika Zembrzycka, zastępczyni dyrektora ROPS ds. rozwoju społecznego.

Opieka online

To niejedyne działanie ośrodka, skierowane do seniorów. Poznański ROPS jest liderem pilotażowego projektu teleopieki, w którym we współpracy z 29 gminami z Wielkopolski wsparł ponad 400 osób. Każdy uczestnik otrzymał specjalną opaskę, która umożliwia bieżące monitorowanie i rejestrowanie kilku parametrów (np. tętna, lokalizacji) oraz przyjmowanie zgłoszeń alarmowych przez ratowników medycznych.

– Trwające w latach 2021-2022 przedsięwzięcie kosztowało 200 tys. zł, ale widoczne pozytywne efekty wdrażania projektu dały nam podstawę do jego kontynuowania w kolejnych latach. Do 2024 roku zabezpieczyliśmy na ten cel 600 tys. zł – mówi Monika Zembrzycka.

System będzie rozszerzony, tak by objął swoim zasięgiem znacznie większe grono seniorów. To jedna z odpowiedzi samorządu na aktualne trendy demograficzne oraz przeobrażenia społeczne. Dotyczy to zwłaszcza osób wymagających stałej opieki, także całodobowej.

– Pomysłów na rozwiązanie tej kwestii jest wiele, jednak wspólnym elementem większości z nich jest podjęcie takich działań, które utrzymają osobę starszą w dobrej kondycji, w miejscu zamieszka-

FOT. ARTUR BOIŃSKI

ROPS podejmuje liczne działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Centra integracji cudzoziemców (na zdjęciu placówka w Poznaniu) oferują pomoc migrantom.

osobom z niepełnosprawnością

polega działalność tej samorządowej instytucji, pomagającej Wielkopolanom w rozwiązywaniu różnych życiowych problemów?

nia tak długo, jak to tylko jest możliwe. Teleopieka jest nowoczesną formą otoczenia troską osób starszych, zarówno tych wymagających wsparcia, jak i tych aktywnych – podkreśla Paulina Stochniałek.

– Trwają już prace nad projektem wielkopolskiego centrum teleopieki, jednego ze strategicznych przedsięwzięć samorządu województwa w nowym programie unijnym – dodaje Zofia Rutkowska, zastępczyni dyrektora ROPS ds. strategicznych.

Ponadto od 11 lat samorząd województwa we współpracy z miastem Poznań oraz MTP organizuje targi „Viva! Seniorzy".

– W 2022 r. stoiska 80 wystawców odwiedziło ponad 3 tys. osób. Producenci, usługodawcy, samorządy i organizacje pozarządowe pokazują tam ofertę komercyjną (sanatoria, wczasy, sprzęt medyczny itp.) oraz propozycje nieodpłatnego spędzania wolnego czasu. To największe targi senioralne w Polsce – zaznacza Monika Zembrzycka.

FOT. 2X PIOTR RATAJCZAK

Od 11 lat samorząd województwa we współpracy z miastem Poznań oraz MTP organizuje targi „Viva! Seniorzy". Można tam znaleźć m.in. ciekawe sposoby na spędzanie wolnego czasu.

Dla cudzoziemców

A jak ośrodek pomaga migrantom?

Gdy jesienią 2021 r. samorząd województwa wspólnie z ROPS podjął decyzję o realizacji pilotażowego ministerialnego programu na rzecz cudzoziemców (i uruchomieniu od 1 marca 2022 r. w kilku miastach regionu specjalnych placówek integracji), nikt nie spodziewał się, że 24 lutego Rosja zaatakuje militarnie Ukrainę.

– Centra integracji cudzoziemców w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile i w Poznaniu miały początkowo służyć obcokrajowcom, którzy chcą osiedlić się w Wielkopolsce i znaleźć tu swój nowy dom. W świetle wydarzeń w Ukrainie nabrały one całkowicie innego znaczenia – podkreśla Andrzej Plichta, przewodniczący sejmikowej Komisji Rodziny i Polityki Społecznej. – Wspieramy m.in. uchodźców, którzy uciekając przed wojną, znajdą tu wszelką możliwą pomoc.

Nadzorowane przez ROPS placówki pełnią kilka funkcji. To m.in. prowadzenie punktu informacyjnego, w którym migranci uzyskają niezbędne informacje w zakresie np. świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, zagadnień dotyczących rynku pracy, edukacji.

– Pracownicy pomogą m.in. w organizacji kursów języka polskiego i kursów adaptacyjnych, zapewnią wsparcie prawne, psychologiczne i opiekę doradców międzykulturowych, pomogą w rozwoju kompetencji zawodowych, zorganizują zajęcia animacyjne i integracyjne dla dzieci i dorosłych – wylicza Paulina Stochniałek

– Docelowo centra integracji cudzoziemców mają funkcjonować tak, jak portugalski model „one stop shop", tj. według koncepcji „jednego okienka", skupiającego różnorodne usługi adresowane do migrantów – zapewnia Grzegorz Grygiel.

Społeczne innowacje

Cudzoziemcy, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami czy będące w kryzysie bezdomności mogą także skorzystać z innowacji społecznych, od wielu lat wspieranych przez zespół ROPS.

– Stawiamy na innowacje społeczne, tj. nieszablonowe sposoby odpowiadania na wyzwania i problemy dotyczące np. niwelowania nierówności społecznych, zmiany sytuacji osób dyskryminowanych i marginalizowanych, poprawę jakości życia seniorów czy zwiększenie dostępności usług społecznych – wymienia Paulina Stochniałek. – Słowem: poszukujemy oryginalnych pomysłów w obszarze przeciwdziałania skutkom wykluczenia społecznego.

Przykłady?

Projekt „Ster na integrację" to zestaw narzędzi ułatwiających integrację klasy, w której uczą się również dzieci z niepełnosprawnościami. Wspólna przygoda, którą uczniowie przeżywają na specjalnych warsztatach, umożliwia im poznanie siebie nawzajem, naukę szanowania potrzeb i dostrzegania możliwości.

Docelowo centra integracji cudzoziemców mają funkcjonować według koncepcji „jednego okienka"

Przedsięwzięcie „Zabawki 3D" to z kolei szyte na miarę rozwiązanie (projekty graficzne zabawek, scenariusze zajęć terapeutycznych) dostosowane do indywidualnych i zmieniających się w czasie potrzeb rozwojowych wcześniaków.

Wśród dziesiątek tego typu pomysłów są też: uniwersalny program diagnostyczno-reedukacyjny dla starszych kierowców „Senior to samodzielny i bezpieczny kierowca"; gra dla osób z niepełnosprawnością intelektualną „Pełny koszyk", pozwalająca zwiększyć umiejętność zrobienia zakupów w sklepach; zestaw 14 ćwiczeń fizycznych do samodzielnego wykonywania w domu „Zdalnie też fajnie".

– Rozwiązania powstające w ramach inkubatorów innowacji to konkretne projekty, a część z nich jako dobre praktyki może stanowić podstawę pożytecznych i funkcjonalnych rozwiązań systemowych, które będzie można wdrożyć w całym kraju – dodaje Andrzej Plichta.

Z tych narzędzi korzystają później nauczyciele, pedagodzy specjalni, psychologowie czy pracownicy socjalni.

Przeciw wykluczeniu

ROPS koordynuje też inne działania kierowane do osób z niepełnosprawnościami. To np. tworzenie i wspieranie zakładów aktywności zawodowej (w Wielkopolsce funkcjonuje ich 9, a na koniec 2022 r. zatrudnienie znalazły w nich 502 osoby z niepełnosprawnością); realizacja modelu mieszkalnictwa wspomaganego dla osób w spektrum autyzmu, aktywizacja zawodowa i integracja społeczna w ramach projektu „Przystanek WTZ".

Ponadto ROPS zajmuje się koordynowaniem działań na rzecz osób, które znalazły się w wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej. W tej grupie są osoby ubogie, bezrobotne, w kryzysie bezdomności, opuszczające zakłady karne czy instytucje socjoterapeutyczne. Są szkolenia z zakresu zadłużenia zarówno dla kadr z instytucji pomocy społecznej, jak i ścieżka wsparcia dla osób zadłużonych. Są warsztaty dla uczestników centrów integracji społecznej, kuratorzy sądowi pomogą w readaptacji osób wychodzących z zakładów karnych, powstają też projekty umożliwiające wsparcie (poza instytucjami) osób w kryzysie bezdomności.

Działań ROPS jest znacznie więcej, opisujemy tylko wybrane z nich, co pokazuje, jak wielkie są potrzeby w zakresie polityki społecznej w regionie. ■

Ośrodek adopcyjny w Poznaniu prowadzi bank danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie.

FOT. ARCHIWUM ROPS W POZNANIU

Samorząd województwa stara się wspierać i promować rozwój innowacji społecznych w całym regionie.

Pomniki, których już nie ma

O polsko-niemieckich zmaganiach o pamięć w przestrzeni publicznej Poznania.

Marek Rezler

Pomniki są formą upamiętnienia danej osoby lub wydarzenia, znaną już od zamierzchłych czasów. Na ogół odzwierciedlają całą postać, ale są też w formie popiersia, a niekiedy jakąś osobę lub wydarzenie dokumentuje jedynie tablica pamiątkowa. Niemal zawsze budziły i nadal budzą emocje. Wielu monumentów nie ma już dziś w stolicy Wielkopolski, ale zachowały się na zdjęciach lub zostały utrwalone w znanych i reprodukowanych obrazach.

FOT. ARCHIWUM

Pomnik Bismarcka nie był, oględnie mówiąc, lubiany przez polskich mieszkańców Poznania.

Wędrujący wieszcz

W Poznaniu okresu rozbiorów szczególnie dwa miejsca były bogate w pomniki: plac Wilhelmowski (czyli Wolności) oraz plac, który powstał w wyniku likwidacji obwałowań twierdzy poligonalnej. Swoją reprezentacyjną funkcję miejsca te zachowały do dzisiaj, choć kiedyś upamiętniały chwałę cesarskich Niemiec, utworzonych w 1871 roku.

Dla Polaków ważny był zwłaszcza pomnik Adama Mickiewicza (pierwszy na ziemiach polskich), autorstwa Władysława Oleszczyńskiego, odsłonięty 7 maja 1859 roku, przy kościele pw. św. Marcina. Z czasem wapień, z którego monument był wykonany, zaczął ulegać wietrzeniu, dlatego też w 1904 roku postawiono w tym miejscu odlew postaci wieszcza narodowego z brązu, a oryginał przeniesiono na dziedziniec gmachu Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. W 1939 roku obydwa pomniki zostały zniszczone przez okupanta.

Niemiecki trójkąt

22 września 1889 roku na placu Działowym odsłonięto monumentalny pomnik cesarza Wilhelma I, autorstwa Roberta Baerwalda, określany niekiedy jako Prowincjonalny Pomnik Wojenny. Początkowo statua miała stanąć na placu Kolegiackim, ostatecznie jednak wybrano reprezentacyjne miejsce naprzeciwko wylotu alei Wilhelmowskiej (Marcinkowskiego), przed wejściem do nowej siedziby dowództwa V Korpusu Armijnego.

Kilkanaście lat później, w dniach 2-5 września 1902 roku w Poznaniu odbywały się Dni Cesarskie (Kaisertage). W ich trakcie, 3 września, cesarz Wilhelm II odsłonił – przed gmachem Muzeum Fryderykowskiego (dzisiejszym głównym budynkiem Muzeum Narodowego) – monumentalny pomnik swego ojca, Fryderyka III, autorstwa Johannesa Boesego.

Najbardziej charakterystyczny i budzący emocje wśród Polaków był pomnik Ottona von Bismarcka, stojący w pobliżu miejsca upamiętnienia dziś Adama Mickiewicza. Budowę monumentu rozważano już w 1900 roku, ale w samym środowisku niemieckim (nawet w Radzie Miejskiej) były sprzeczne zdania na ten temat. Ostatecznie pomnik, wykonany przez Gustava Eberleina, został odsłonięty 11 października 1903 roku, przez syna uhonorowanego, Herberta. Nie był to, oględnie mówiąc, pomnik lubiany przez polskich mieszkańców Poznania, bywało, że obrzucano go kamieniami – a ostatecznie postawiono przy nim straż. Z czasem monument, z racji postępującej rozbudowy Dzielnicy Cesarskiej, został nieco przesunięty.

W ten sposób w ciągu kilkunastu lat w Poznaniu powstał swoisty trójkąt monumentalnych, militarnych w formie pomników, podkreślających niemieckość Poznania i stałość pruskiej władzy w mieście i w regionie.

Lew Nachodu

Po przeciwnej stronie pomnika Bismarcka stał charakterystyczny pomnik wojownika brandenburskiego w stroju z XVII wieku, z okazałą chorągwią w ręku, odsłonięty po 1911 roku, autorstwa Reinholda Felderhoffa. Dzisiaj pozostała po nim fontanna z charakterystycznym obmurowaniem – cembrowiną.

FOT. ARCHIWUM

Monument na placu Wilhelmowskim upamiętniał żołnierzy poznańskiego V Korpusu Armijnego, uczestniczących w bitwie z Austriakami pod Nachodem (1866).

Szczególny charakter miał inny monument, odsłonięty na placu Wilhelmowskim (Wolności, na tle późniejszej Arkadii) już 27 czerwca 1870 roku, dla upamiętnienia żołnierzy poznańskiego V Korpusu Armijnego, uczestniczących w bitwie z Austriakami pod Nachodem (1866). Dowodził nimi generał Karl Friedrich von Steinmetz, więc i pomnik zaczęto z nim kojarzyć. Był to potężny cokół z figurą lwa wspartego na lawecie armatniej na szczycie. Jego głowa była skierowana w stronę ówczesnego gmachu dowództwa korpusu, który z czasem został zastąpiony monumentalnym budynkiem muzeum. Na narożnikach ustawiono figury czterech żołnierzy.

Pomniki będące formą upamiętnienia danej osoby lub wydarzenia, znane już od zamierzchłych czasów, niemal zawsze budziły – i nadal budzą – emocje

FOT. ARTUR BOIŃSKI

Odlana kilka lat temu replika figury Chrystusa z Pomnika Wdzięczności stoi obecnie przy kościele pw. Najświętszego Serca Jezusa i św. Floriana.

Do czasu wojen prowadzonych przez Prusy i Niemcy w XIX wieku nawiązywał pomnik – obelisk upamiętniający poległych żołnierzy 6. pułku grenadierów, usytuowany przy ulicy Bukowskiej, a tuż przed wybuchem I wojny światowej, 19 października 1913 roku przy ulicy Północnej odsłonięto popiersie feldmarszałka Augusta von Gneisenau, pruskiego bohatera wojen napoleońskich, zmarłego w Poznaniu w 1831 roku. Poznańscy gimnastycy w 1885 roku ufundowali na Zielonych Ogródkach pomniczek twórcy niemieckiego systemu gimnastyki Friedricha Ludwiga Jahna, a w 1907 roku w dzisiejszym parku Karola Marcinkowskiego stanęło popiersie poety Friedricha Schillera; dziś w tym miejscu jest upamiętniony inny polski twórca – Juliusz Słowacki.

Prezydent i Chrystus

Ostatecznego rozliczenia z najważniejszymi pomnikami niemieckimi w mieście dokonano w nocy z 3 na 4 kwietnia 1919 roku. Brązowe figury zostały zrzucone z cokołów i umieszczone na podwórzu gmachu straży pożarnej przy ulicy Masztalarskiej. Z postaci Bismarcka z czasem odlano figurę Chrystusa – centralną postać pomnika Najświętszego Serca Pana Jezusa, a spiżowa głowa Bismarcka posłużyła do odlewu uroczego pomniczka Jana Baptysty Quadro, wykonanego przez Władysława Marcinkowskiego.

W okresie międzywojennym szczególne miejsce zajmował w Poznaniu, nieistniejący już dziś, pomnik prezydenta USA Thomasa Woodrowa Wilsona i wspomniany powyżej Pomnik Wdzięczności, czyli Najświętszego Serca Pana Jezusa. Pierwszy z nich, odsłonięty 4 lipca 1931 roku przy wejściu do parku od strony ulicy Głogowskiej, autorstwa Johna Borgluma (twórcy m.in. popiersi czterech prezydentów Stanów Zjednoczonych na górze Rushmore), przestawiał całą postać prezydenta, stojącego z wyciągniętą ręką. Monument był darem Ignacego Jana Paderewskiego, dlatego też nie prezentowano gotowego już popiersia W. Wilsona, wykonanego przez Zofię Trzcińską-Kamińską. Poznański pomnik Wilsona budził mieszane uczucia w ocenie artystycznej, nawet wdowa po prezydencie miała trudności z rozpoznaniem męża.

Podobnie było z ogromnym Pomnikiem Wdzięczności (inne nazwy monumentu: Chrystusa Króla, Najświętszego Serca Pana Jezusa), który stanął na miejscu pomnika Bismarcka. Uroczystości odsłonięcia dokonał prymas kard. August Hlond 30 października 1932 roku, choć pomysł wystawienia takiego monumentu zgłoszono już 12 lat wcześniej, na Zjeździe Katolickim. Stanowił on wotum wdzięczności za odzyskanie przez Polskę niepodległości. Jego głównym projektantem był Lucjan Michałowski, figurę Chrystusa wykonał Marcin Rożek, a płaskorzeźby, alegorie trzech stanów i tonda z wizerunkami powstańca wielkopolskiego i polskiego rycerza – Kazimiera Pajzderska. Całość stanowiła ogromną bramę – łuk triumfalny z wiodącymi do niej schodami, o trzech łukach; na tle środkowego umieszczona była figura Zbawiciela.

Pomnik od początku z uwagi na swe gabaryty budził wątpliwości. Zastanawiano się też nad jego lokalizacją. Jednakże znaczenie i wymowa ideowa monumentu sprawiały, że odtąd głównie przed tym pomnikiem odbywały się ważne uroczystości i defilady. Z oczywistych powodów monument jako jeden z pierwszych został zniszczony na polecenie władz niemieckich w 1939 roku.

Podobny był los pomnika Powstańców Wielkopolskich, usytuowanego na mogile sześciu pierwszych ofiar powstania na cmentarzu Górczyńskim, autorstwa Stanisława Jagmina, a odsłoniętego w 1924 roku.

To tylko przykłady najbardziej charakterystycznych pomników, które po wojnie nie powróciły już na mapę Poznania. Niektóre, zniszczone przez Niemców, zostały odbudowane po wojnie – w tej samej postaci, choć stanęły w nieco innym miejscu, jak choćby pomnik Tadeusza Kościuszki dłuta Z. Trzcińskiej-Kamińskiej. Obecnie czynione są starania o odbudowanie pomnika Najświętszego Serca Pana Jezusa i na mogile powstańczej na cmentarzu Górczyńskim. ■

(Nie)opłacalne prawo jazdy

Przyjrzeliśmy się działalności pięciu wielkopolskich wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego.

27 lutego sejmik województwa dyskutował o opłatach za egzaminy na prawo jazdy, uchwalając nowe, wyższe stawki. To dobra okazja, by przyjrzeć się działalności pięciu (zlokalizowanych w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile i w Poznaniu) wielkopolskich wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego.

Czym obecnie zajmują się WORD-y?

FOT. 3X PIOTR RATAJCZAK

WORD-y organizują m.in. egzaminy państwowe na prawo jazdy.

Egzaminy i szkolenia

– Ośrodki ruchu drogowego są samorządowymi wojewódzkimi osobami prawnymi. Do ich podstawowych zadań należy organizowanie egzaminów państwowych dla osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, a także dla kierowców, którzy podlegają sprawdzeniu kwalifikacji – wyjaśnia Agnieszka Kubiakowska-Michalak, dyrektor Departamentu Infrastruktury UMWW.

WORD-y prowadzą ponadto szkolenia okresowe dla kierowców zawodowych, kursy z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych, szkolenia kandydatów na diagnostów samochodowych. W ośrodkach przeprowadzane są egzaminy sprawdzające kwalifikacje tych, którym policja zatrzymała prawo jazdy, a do niedawna odbywały się tam szkolenia zmniejszające liczbę punktów karnych przyznawanych przez policję kierowcom naruszającym przepisy.

WORD-y szkolą również egzaminatorów i nauczycieli wychowania komunikacyjnego, nie prowadzą natomiast szkolenia kierowców ubiegających się o prawo jazdy (tym zajmują się bowiem specjalne ośrodki, też dysponujące autami z charakterystyczną literą „L" na dachu).

– W 2022 r. w wielkopolskich ośrodkach przeprowadzono łącznie 217.193 egzaminy (teoretyczne i praktyczne) na prawo jazdy, w tym ponad 160 tys. egzaminów na prawo jazdy kategorii B – wylicza Agnieszka Kubiakowska-Michalak.

Promocja bezpieczeństwa

Ośrodki wykonują także zadania z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego, mogą prowadzić działalność gospodarczą, dzięki której finansują m.in. promocję oraz poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, popularyzację przepisów i podnoszenie kultury jazdy kierowców.

Przy współpracy WORD-ów, policji i straży miejskiej w całym regionie organizowane są np. każdego roku dziesiątki konkursów i turniejów dla dzieci i młodzieży z zakresu edukacji komunikacyjnej i promocji bezpieczeństwa w ruchu drogowym, o czym regularnie informujemy na łamach „Monitora".

Wielkopolskie ośrodki wypracowane zyski (choć w ostatnich latach część z nich przynosi straty) w znacznej części przeznaczają na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. W 2022 r. na ten cel przekazały ponad 1 mln zł. Z pomocy rzeczowej WORD-ów skorzystały m.in. jednostki straży pożarnej i policji. Na wyposażenie pracowni wychowania komunikacyjnego w szkołach oraz budowę miasteczek ruchu drogowego wyasygnowano z kolei około 200 tys. zł.

Zyski i straty

Dyrektorzy WORD-ów od kilku lat mają ogromne problemy ze zbilansowaniem budżetów. O konieczności podniesienia (niewaloryzowanych od dekady) opłat za egzaminy dla kandydatów na kierowców, co pozwoliłoby pokryć wyższe koszty funkcjonowania ośrodków, regularnie dyskutują też samorządowcy.

– WORD w Kaliszu od kilku lat generuje coraz większe straty finansowe. Główną część przychodów ośrodka, tj. około 90 proc., stanowią opłaty za egzaminy na prawo jazdy, których ceny pozostają niezmienione od 2013 r. – alarmuje Sławomir Chrzanowski, dyrektor placówki w Kaliszu. – W tym czasie o kilkadziesiąt procent wzrosły opłaty za media (energię elektryczną i cieplną, wodę, gaz), odbiór śmieci komunalnych i ścieków oraz podatki od nieruchomości. Do tego dochodzi wzrost kosztów obsługi i eksploatacji floty pojazdów egzaminacyjnych (oraz ośrodka doskonalenia techniki jazdy), modernizacji i bieżącego utrzymania placów manewrowych, remontów infrastruktury technicznej czy wzrost wynagrodzeń.

Ostatecznie kaliski WORD zanotował w 2021 r. 290 tys. zł straty netto, a w 2022 r. był już niemal 800 tys. zł na minusie. Z podobnymi problemami borykają się też inne ośrodki: w Pile strata za ubiegły rok wyniosła 1,2 mln zł, a w Koninie – 372 tys. zł. W Lesznie odnotowano 14 tys. zł na plusie, a poznański WORD miał wynik dodatni na poziomie 12,7 mln zł tylko dlatego, że sprzedał w 2022 r. nieruchomość.

Takie niepokojące dane występują też w innych regionach kraju, dlatego samorządowcy od lat apelowali o zmiany w przepisach. Stanowiska i petycje w tej sprawie podejmowali zgodnie: zarząd Związku Województw RP oraz Konwent Marszałków RP. Protestowali też, domagając się podwyżek płac, egzaminatorzy, których obowiązują regulacje z 2007 r. Rząd przygotował niedawno nowelizację, która weszła w życie od 1 stycznia 2023 r.

Więcej za egzaminy

Przyjęta przez ustawodawcę zmiana przepisów w zakresie prawa o ruchu drogowym scedowała na sejmiki województw ustalenie wysokości opłat za przeprowadzanie egzaminów państwowych na prawo jazdy. Dotąd konkretne kwoty wskazywał rozporządzeniem minister.

Wielkopolski samorząd postąpił, podobnie jak inne regiony, zgodnie z rekomendacjami Związku Województw RP. 27 lutego podczas sesji sejmiku przegłosowano następujące stawki: 50 zł za część teoretyczną egzaminu, 200 zł za praktyczny egzamin z najbardziej popularnych kategorii (w tym A i B), 250 zł – dla kandydatów ubiegających się o pozostałe kategorie prawa jazdy.

Wcześniej przedstawiciele klubu PiS zgłosili poprawki, by opłaty były nieco niższe.

– Proponujemy 40 zamiast 50 zł za egzamin teoretyczny oraz 170 zamiast 200 zł za część praktyczną – mówił radny Adam Bogrycewicz, który wskazywał też na brak audytu w WORD-ach.

– Zawsze słyszałem, że rząd Zjednoczonej Prawicy ogranicza uprawnienia samorządom. Teraz dał nam możliwość ustalenia opłat, podobnie jak gminom w przypadku podatku od nieruchomości – zauważył szef klubu PiS Zbigniew Czerwiński, i zapytał: – Czy musimy podnieść te opłaty do maksymalnych stawek zapisanych w ustawie?

Jak brzmiały argumenty zarządu województwa, które przekonały większość radnych?

– Od wielu lat apelowaliśmy o zmianę przepisów, które narzucały minimalne stawki płac dla egzaminatorów, a uniemożliwiały podniesienie opłat za egzaminy – mówił wicemarszałek Wojciech Jankowiak, wskazując na straty finansowe WORD-ów w ostatnich latach.

– Rząd umywa ręce i podrzuca nam „gorący kartofel", bo to egzamin państwowy. Teraz do działań propagandowych można wykorzystać tezę, że to samorządy jako kapitalistyczni drapieżcy chcą ograbić młodych ludzi z 30 zł, by napełnić pieniędzmi worki podległych sobie instytucji – ironizował, podsumowując dyskusję, marszałek Marek Woźniak. **RAK**

Na zdjęciu auta czekające na kierowców w siedzibie WORD w Pile.

Chętni mogą zdobyć uprawnienia do kierowania np. autem z przyczepą.

ZNAJDŹ SWOICH PRZEDSTAWICIELI W SEJMIKU
– radni województwa wielkopolskiego VI kadencji w podziale na okręgi wyborcze

OKRĘG NR 1

Zbigniew Czerwiński
PiS

Filip Kaczmarek
KO

Tatiana Sokołowska
KO

Paulina Stochniałek
KO

Marek Woźniak
KO

OKRĘG NR 2

Przemysław Ajchler
KO

Adam Bogrycewicz
PiS

Agnieszka Grzechowiak
SLD-LR

Jarosław Maciejewski
PSL

Mirosława
Rutkowska-Krupka KO

Henryk Szopiński
KO

Łucja Zielińska
PiS

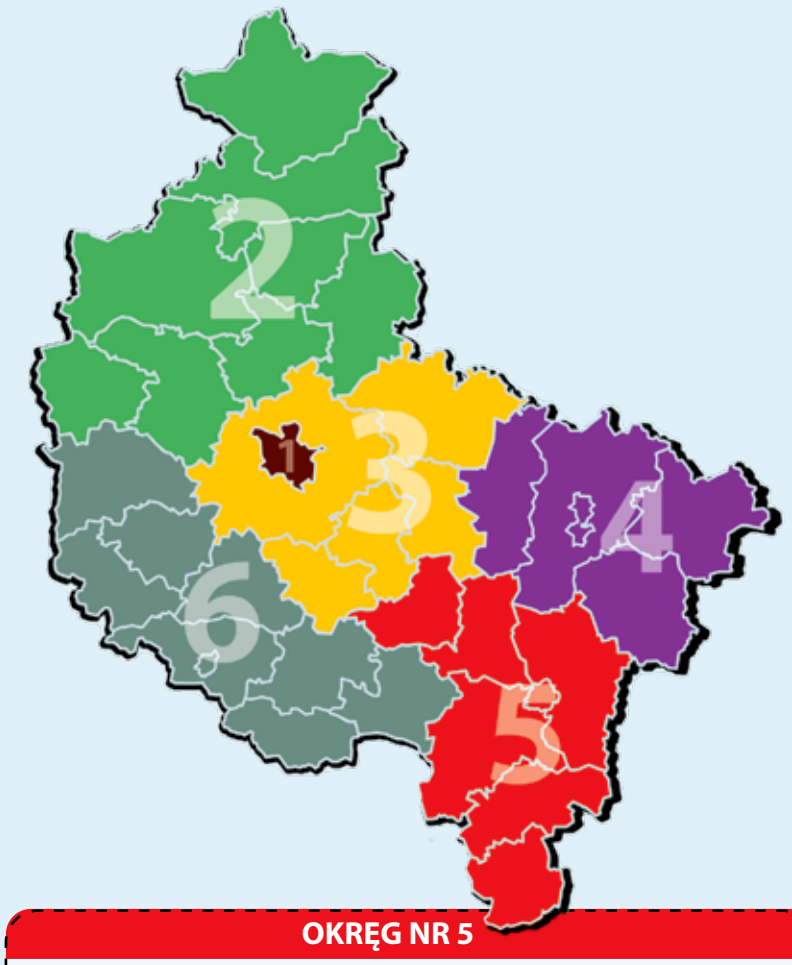

OKRĘG NR 3

Marta Dzikowska
KO

Marek Gola
KO

Łukasz Grabowski
PiS

Wojciech Jankowiak
PSL

Krystyna Kubicka-Sztul
SLD-LR

Jerzy Lechnerowski
BS

Patrycja Przybylska
KO

Małgorzata Stryjska
PiS

OKRĘG NR 6

Krzysztof Błaszczyk
PiS

Kazimierz Chudy
PSL

Adam Cukier
SLD-LR

Ewa Panowicz
KO

Marek Sowa
PiS

Zofia Szalczyk
PSL

Henryk Szymański
KO

OKRĘG NR 5

Leszek Bierła
PiS

Witosław Gibasiewicz
PiS

Krzysztof Grabowski
PSL

Jan Grzesiek
PSL

Andrzej Pichet
KO

Andrzej Plichta
PiS

Marzena Wodzińska
KO

OKRĘG NR 4

Czesław Cieślak
PSL

Zofia Itman
PiS

Robert Popkowski
PiS

Krzysztof Sobczak
PiS

Małgorzata Waszak-Klepka
KO

Listy wyborcze, z których startowali radni: Bezpartyjni Samorządowcy, Koalicja Obywatelska, Polskie Stronnictwo Ludowe, Prawo i Sprawiedliwość, SLD-Lewica Razem

Zmieniają się wielkopolskie wsie

Prezentujemy projekty zrealizowane dzięki dofinansowaniu z PROW 2014-2020.

FOT. ARCHIWUM UGW LISKOWIE

Nowe miejsce rekreacji w Zakrzynie w gminie Lisków powstało dzięki funduszom z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

FOT. ARCHIWUM GOK WIJEWO

W Brennie w gminie Wijewo dofinansowanie z Unii Europejskiej umożliwiło przebudowę Wiejskiego Domu Kultury.

Inicjatywa LEADER, wdrażana w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, stwarza możliwość pozyskania funduszy na realizację wielu projektów, które zmieniają wygląd wielkopolskich wsi. Fundusze są przeznaczane m.in. na budowę lub przebudowę ogólnodostępnej infrastruktury kulturalnej, turystycznej lub sportowej.

Dzięki temu w regionie powstają miejsca, które nie tylko cieszą oko, ale też pozwalają mieszkańcom obszarów wiejskich na aktywne uczestnictwo w spotkaniach i wydarzeniach.

Jedną z miejscowości, w której skorzystano ze środków unijnych w ramach PROW 2014-2020, jest Zakrzyn w gminie Lisków w powiecie kaliskim. O pieniądze na realizację inwestycji postarała się miejscowa jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej. Projekt pn. „Nasz wspólny plac – stworzenie miejsca do rekreacji i wspólnego wypoczynku w sołectwie Zakrzyn" uzyskał dofinansowanie w kwocie ponad 100 tys. zł. Zakres wykonanych prac obejmował ułożenie kostki brukowej, wykonanie altany oraz grilla, montaż stacji rowerowej i stojaków na rowery, zakup wyposażenia w postaci ławek, stołów i rusztu do grilla, a także posadzenie drzew.

– Mam nadzieję, że nowe miejsce rekreacji w Zakrzynie będzie służyło nie tylko mieszkańcom tej miejscowości, ale również przybywającym do niej gościom – mówi Maria Krawiec, wójt gminy Lisków.

Z kolei w Brennie, położonym w gminie Wijewo w powiecie leszczyńskim, dzięki wsparciu z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 przebudowano Wiejski Dom Kultury. Zmodernizowano wentylację sali głównej tego obiektu, wykonano tynki, gładzie gipsowe na ścianach i sufitach wraz z malowaniem, zamontowano sufit napinany, wykonano obudowy grzejników, wstawiono nowe okna i drzwi oraz zamontowano kinkiety. Zadanie także dofinansowano kwotą ponad 100 tys. zł.

– Gmina Wijewo chętnie korzysta ze środków z PROW 2014-2020. Dzięki funduszom unijnym nasze małe ojczyzny zyskują infrastrukturę na miarę XXI wieku – przyznaje wójt Mieczysław Drożdżyński.

Obie inwestycje zostały pomyślnie rozliczone na początku 2023 roku.

Współpraca międzyregionalna lokalnych grup działania

W Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu podpisano umowę o przyznaniu dotacji na realizację projektu współpracy LGD w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Dofinansowany projekt polega na utworzeniu ekopunktów z czujnikami powietrza oraz przeprowadzeniu warsztatów z zakresu ekologii. Zadanie realizują wspólnie dwie lokalne grupy działania z terenu województwa wielkopolskiego: Stowarzyszenie „Dolina Wełny" oraz LGD Krajna nad Notecią, a także LGD mająca swoją siedzibę w województwie kujawsko-pomorskim – Czarnoziem na Soli.

Kwota przyznanej pomocy to niemal 540 tys. zł, a w uroczystym podpisaniu umowy uczestniczył (na zaproszenie wicemarszałka Krzysztofa Grabowskiego) poseł RP ziemi kujawsko-pomorskiej Dariusz Kurzawa.

– Cieszę się, że w obecności pana posła możemy parafować umowę na realizację projektu zakładającego współpracę pomiędzy lokalnymi grupami działania z województw wielkopolskiego i kujawsko-pomorskiego. „EKO LGD", bo taki jest tytuł projektu, to inicjatywa, która z pewnością zwiększy świadomość mieszkańców obu regionów na temat ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu – powiedział wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

– Serdecznie gratuluję lokalnym grupom działania pozyskania środków na realizację projektu współpracy. Jestem przekonany, że przyniesie ona wiele pożytku dla społeczności obu województw. Pełniąc przez wiele lat funkcję wicemarszałka województwa kujawsko-pomorskiego, miałem przyjemność współpracować z wieloma LGD – stwierdził poseł Dariusz Kurzawa.

FOT. ADRIAN KAPUŚCIŃSKI

Dwie wielkopolskie i jedna kujawsko-pomorska lokalne grupy działania zrealizują wspólnie proekologiczny projekt współpracy.

Lokalna Grupa Działania Krajna nad Notecią, obejmująca swoim zasięgiem powiat pilski, podpisała również umowy na realizację dwóch zadań wynikających ze „Strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność". W ramach projektu „Tradycje krajeńskie na rzecz aktywnego społeczeństwa", dofinansowanego na kwotę 100 tys. zł, odbędzie się wyjazd studyjny, dzień aktywności w Wyrzyskiej Kolejce Powiatowej oraz Festiwal Aktywności Społecznej.

Z kolei dzięki wsparciu na kwotę 67 tys. zł, które LGD pozyskała na realizację projektu pn. „Spotkanie z tradycją na Krajnie – szkolenie dla mieszkańców edycja III" przeprowadzone zostaną warsztaty z makramy, zielarskie, kulinarne, bibułkarskie, szycia, malarskie, florystyczne i serowarskie.

UNIA EUROPEJSKA
Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich
SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Publikacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Stronę redaguje Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 626 60 00, fax 61 626 60 04, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl, www.dprow.umww.pl

„Dług zdrowotny" po koronawirusie

Pandemia ograniczyła pacjentom dostęp do leczenia. Jak fundusze europejskie pomogą wielkopolskim szpitalom poprawić tę sytuację?

Trudności w dostępie do lekarzy, zbyt długie kolejki do specjalistów, niska świadomość zdrowotna – to najczęstsze powody powstania zjawiska tzw. długu zdrowotnego, które nasiliło się w trakcie pandemii.

Liczby nie kłamią. Według Eurostatu na 1000 mieszkańców Polski przypada średnio 2,4 lekarza. To najgorszy wynik w całej Unii Europejskiej. Podczas pandemii nie wykonano w różnych dziedzinach mniej więcej 35 proc. świadczeń zdrowotnych, a w niektórych – nawet do 50 proc. Dotyczy to np. chorób przewlekłych, czyli w grupie pacjentów wymagających stałej opieki specjalistycznej. Zaniedbania i opóźnienia dotyczą także tzw. świadczeń ostrych i operacji.

Utrudniony dostęp do opieki szpitalnej przyczynił się także do rozwoju chorób. Np. w Polsce podczas pandemii COVID-19 śmiertelność sercowo-naczyniowa zwiększyła się o blisko 17 proc. Podobne statystyki dotyczą pacjentów onkologicznych.

FOT. STURTI.CANVA.COM

Wielu pacjentów, choć wyleczonych, zmaga się z całym zestawem powikłań, które utrudniają im codzienne życie.

Walka nadal trwa

Walka z COVID-19 jeszcze się nie skończyła. Wielu pacjentów, choć wyleczonych, zmaga się z całym zestawem powikłań, które utrudniają im codzienne życie – mówią lekarze. Wymagana jest więc szybka interwencja: chorzy potrzebują dostępu do diagnostyki i leczenia, a lekarze dobrego sprzętu medycznego.

Dlatego obecnie szpitale proponują pacjentom odpowiednią ofertę w tym zakresie. Duża w tym zasługa środków unijnych z puli React-EU, które zasiliły budżet Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. To specjalny instrument, który uruchomiła Komisja Europejska (pisaliśmy o nim w poprzednich numerach „Monitora"). Przypomnijmy, że łącznie 34 placówki ochrony zdrowia z całej Wielkopolski otrzymają ponad 100 mln zł.

W lutym podpisano umowy na dofinansowanie kolejnych lecznic. Do sześciu poznańskich szpitali (począwszy od klinicznych, przez miejski, skończywszy na placówkach znajdujących się pod nadzorem samorządu województwa) trafiło łącznie 47 mln zł.

Szpital Miejski im. Strusia otrzymał najwięcej, bo ponad 21 mln zł. To właśnie on podczas pandemii był jednoimiennym szpitalem, który stał na pierwszej linii walki z koronawirusem. Tutaj każdego dnia leczyło się ponad 400 chorych na COVID-19 z całej Wielkopolski. 11 mln zł otrzymało Wielkopolskie Centrum Onkologii. Lecznica bezpośrednio nie brała udziału w walce z koronawirusem, ale lockdown i kolejne fale pandemii spowodowały opóźnienia w leczeniu i diagnostyce nowotworów. Przez te ograniczenia pacjenci zgłaszali się w znacznie bardziej zaawansowanym stadium choroby.

Listę poznańskich szpitali uzupełniają: Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Poznaniu, Wielkopolskie Centrum Pediatrii (Klinika Św. Rodziny), Centrum Medyczne HCP, Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny im. W. Degi.

Małe szpitale powiatowe

W gronie beneficjentów są również placówki powiatowe (to zdecydowana większość na liście rankingowej). Miesiąc temu pisaliśmy o umowach podpisanych ze szpitalami w Kole, Szamotułach, Czarnkowie, Obornikach czy Chodzieży. W lutym marszałek Marek Woźniak kwotę ponad 11 mln zł z UE przekazał szpitalom w Słupcy, Śremie, Nowym Tomyślu, Międzychodzie i Puszczykowie.

– To środki na uzupełnienie sprzętu, który został zużyty podczas pandemii COVID-19 poprzez jego intensywną eksploatację w tym kryzysowym czasie. Placówki dokonują również zakupu sprzętu, który jest najbardziej potrzebny w kontekście tzw. długu zdrowotnego i konieczności jego spłacania – wyjaśnia marszałek Marek Woźniak.

Placówka w Słupcy (otrzymała ponad 5,1 mln zł), podobnie jak szpital im. Strusia, pełniła funkcję szpitala jednoimiennego. Tutaj potrzeby po pandemii były ogromne, a dzięki dotacji z UE słupecka placówka wymieni zużyty sprzęt na nowy. Zakupi nowoczesny ambulans sanitarny dla działającego tu zespołu ratownictwa medycznego. W planach inwestycyjnych jest także nowy respirator, tomograf komputerowy, ultrasonograf stacjonarny i mobilny, aparat do resuscytacji krążeniowej i automatycznego masażu pośredniego serca.

Ponad 2,2 mln zł z funduszy europejskich trafi też do lecznicy w Śremie. Szpital przeznaczy te pieniądze m.in. na nowy kardiomonitor, pompę strzykawkową, stetoskop elektroniczny, aparat do wysokoprzepływowej tlenoterapii, aparat USG i EKG oraz defibrylator. Z kolei szpitale w Nowym Tomyślu i Międzychodzie zainwestują (podobnie jak Słupca) m.in. w nowe karetki.

MARK

Człowiek w centrum zainteresowania eurofunduszy

Fundusze europejskie to nie tylko spektakularne przedsięwzięcia w infrastrukturze (bezpieczne drogi czy nowoczesne budynki), ale także inwestycje w ludzi – w każdym aspekcie.

Wszystko po to, abyśmy stali się aktywnymi uczestnikami życia społecznego. Taka jest główna idea konkursów ogłaszanych w ramach puli finansowanej z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). Co się za nią kryje?

Program Fundusze Europejskie dla Wielkopolski stawia sobie ambitne cele (środowiskowe, gospodarcze czy społeczne). Tych nie da się osiągnąć bez udziału aktywnych mieszkańców. Silny jest więc komponent społeczny. Po raz pierwszy rola społeczności lokalnych (z myślą o rozwoju całego regionu) jest tak mocno uwypuklona w programie unijnym. 1 proc. środków z EFS+ ma wesprzeć potencjał organizacji pozarządowych w województwie, tak aby docelowo wytworzyć trwalsze struktury sektora NGO w regionie, uzupełniającego publiczne usługi społeczne i stanowiącego odciążenie dla rosnących w tym zakresie kosztów w samorządach.

Od najmłodszych…

437,8 mln euro (najwięcej w programie) zostanie przeznaczone na oś pn. „Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym". Nowością będzie wsparcie aktywizacji zawodowej kobiet i wzmacnianie równości szans na rynku pracy. Na te cele jest zarezerwowane aż 15 mln euro.

W Polsce wciąż głównie kobiety odpowiadają za opiekę nad dziećmi i niesamodzielnymi członkami rodzin. Chcemy je wesprzeć. Nie będziemy jednak sztywno określać kategorii projektów. Damy szansę realizatorom, by sami zgłaszali innowacyjne działania w tym zakresie. Z zastrzeżeniem, że nie mogą to być przedsięwzięcia związane z opieką żłobkową, gdyż w nowej perspektywie działania w tym zakresie realizowane będą jedynie na poziomie krajowym (program „Maluch+").

Edukacja – na poziomie przedszkolnym, ogólnym i zawodowym – będzie także mocno wspierana przez UE. Zaplanowano m.in. kolejne edycje dwóch flagowych projektów – „Czas zawodowców" i „Cyfrowa Szkoła". Nową formą będą dotacje na działania z zakresu edukacji włączającej. Z unijnej kasy będzie można finansować poradnie psychologiczno-pedagogiczne, a także w znacznie większym stopniu niż dotychczas – doradztwo zawodowe. Pieniądze przeznaczone zostaną również na kształcenie kadr.

FOT. CANVA.COM

Europejski Fundusz Społeczny Plus jest głównym instrumentem Unii Europejskiej, służącym inwestowaniu w ludzi.

...przez starszych…

Dla Wielkopolan dostępna będzie ścieżka poprawy umiejętności, tzw. upskilling pathways. W jej ramach projektodawcy przedstawią diagnozę potrzeb uczestników oraz zaoferują szkolenia przyczyniające się do poprawy podstawowych kwalifikacji edukacyjnych, np. w zakresie umiejętności cyfrowych. W nowej perspektywie UE nowością będzie wsparcie uniwersytetów trzeciego wieku oraz tzw. lokalnych ośrodków wiedzy i edukacji. Założeniem tego działania jest wykorzystanie potencjału placówek edukacyjnych, np. szkół czy bibliotek do kształcenia mieszkańców.

Szkolenia pracowników będą w większym stopniu niż dotychczas realizowane za pomocą bazy usług rozwojowych (BUR). Korzystać z nich będą mogli nie tylko przedsiębiorcy MŚP, ale również duże firmy oraz pozostali pracodawcy, np. organizacje pozarządowe. Utrzymane zostaną działania związane z outplacementem (tzw. programy zwolnień monitorowanych).

Jedną z nowości będzie możliwość realizacji przedsięwzięć dotyczących zarządzania wiekiem, wprowadzenia nowych narzędzi kadrowych i sposobów organizacji pracy oraz innowacyjnych i elastycznych form zatrudnienia. Będą też wdrażane kolejne regionalne programy zdrowotne z zakresu profilaktyki i rehabilitacji pracowników.

…po najsłabszych

Aż 14 mln euro zostanie przeznaczonych na integrację społeczną i zawodową obywateli państw trzecich, w tym migrantów. To nowe wsparcie przygotowane w odpowiedzi na działania wojenne za naszą wschodnią granicą. W regionie utworzone zostaną centra kompleksowego wsparcia cudzoziemców, w których zainteresowani skorzystają z kursów języka polskiego, wsparcia prawno-doradczego i psychologicznego, zajęć animacyjnych i integracyjnych. Katalog tych działań jest elastyczny i będzie uzależniony od bieżących potrzeb.

Utrzymana zostanie pomoc dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Na unijne dofinansowanie będą mogły liczyć też podmioty ekonomii społecznej. Biorąc pod uwagę konsekwencje zmian demograficznych w programie nadal będzie rozwijany system usług zdrowotnych i społecznych, w tym mieszkań chronionych i pomocy sąsiedzkiej.

Będzie też możliwość adaptacji mieszkań do potrzeb osób niesamodzielnych, tak by jak najdłużej mogły samodzielnie funkcjonować w swoim środowisku. Istotne jest to, aby w regionie powstało jeszcze więcej centrów usług społecznych działających w formie dziennej. Ponadto osobna transza eurofunduszy przeznaczona zostanie na wspieranie pieczy zastępczej.

MARK

Fundusze pod społeczną kontrolą

Za nami pierwsze posiedzenie Komitetu Monitorującego program „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027".

Podczas obrad, które odbywały się 1 marca w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu, zatwierdzono m.in. propozycje metodyki i kryteriów wyboru projektów dla kilku konkursów unijnych oraz zasad horyzontalnych, które wkrótce zostaną ogłoszone dla programu „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027".

– To jeden z ostatnich kroków, które dzielą nas od rozpoczęcia pierwszych konkursów z naszego programu regionalnego – zapowiada marszałek Marek Woźniak.

Racjonalne wydatkowanie środków z funduszy europejskich to przedsięwzięcie wymagające współpracy wielu instytucji i organizacji. Aby proces przebiegał sprawnie oraz pod kontrolą społeczną, instytucje zarządzające unijnymi pieniędzmi powołują komitety monitorujące.

Tak też stało się w przypadku Wielkopolski. Komitet Monitorujący program „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027" powołano uchwałą zarządu województwa z 2 lutego 2023 r. W jego skład wchodzi 42 stałych członków wraz z zastępcami oraz 9 obserwatorów ze strony rządowej, samorządowej, partnerów społecznych i gospodarczych oraz społeczeństwa obywatelskiego.

FOT. MARCIN KRYGER

Komitet Monitorujący FEW tworzy 19 przedstawicieli podmiotów publicznych oraz 23 osoby reprezentujące sektor niepubliczny.

Inauguracyjne posiedzenie Komitetu Monitorującego FEW, które odbyło się pod przewodnictwem marszałka, było okazją do uroczystego wręczenia członkom aktów powołania.

– Staramy się tworzyć nasz program regionalny w sposób maksymalnie uspołeczniony i transparentny, a powołanie komitetu monitorującego jest tego najlepszym dowodem. Siłą tego gremium są ludzie, którzy reprezentują różne interesy i sektory życia społecznego: od samorządowców, przez przedsiębiorców, a na organizacjach obywatelskich skończywszy. To są liderzy swoich środowisk. Ich głos będzie kluczowy w procesie wdrażania naszego programu unijnego – podkreślił Marek Woźniak.

Komitet jest przede wszystkim niezależnym organem opiniodawczo-doradczym, którego głównym celem jest wsparcie instytucji zarządzającej (IZ), czyli w naszym przypadku Zarządu Województwa Wielkopolskiego, w procesie monitorowania i wdrażania programu. Zatwierdza więc metodykę i kryteria stosowane przy wyborze projektów do dofinansowania, końcowe sprawozdania z wykonania programu, plan ewaluacji czy propozycje IZ dotyczące zmian programu.

Powołanie komitetu stanowiło jeden z kluczowych warunków rozpoczęcia realizacji programu w nowej perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027. Podczas posiedzenia przegłosowano również powstanie grupy roboczej przy KM FEW ds. transformacji Wielkopolski wschodniej. **MARK**

Ekologia, ekonomia i estetyka

Ekologiczne, ekonomiczne i estetyczne – takie będą inwestycje termomodernizacyjne, które rozpoczną się w siedmiu wielkopolskich samorządach. Ponad 14 mln zł dofinansowania na ten cel pochodzi ze środków unijnych.

Mycielin, Zduny, Nekla, Opatówek, Dopiewo, Włoszakowice, Margonin – na terenie tych gmin, w obiektach użyteczności publicznej, zostaną przeprowadzone prace termomodernizacyjne. Obejmą głównie szkoły, przedszkola, sale wiejskie, remizy strażackie i inne budynki służące mieszkańcom.

– Wszystkie projekty dotyczą budynków użyteczności publicznej, o które samorządy chcą zadbać, obniżając przede wszystkim koszty eksploatacji poprzez mniejsze wydatki na energię. Dzięki takim inwestycjom emisja CO_2, którą generują systemy cieplne, znacząco się zmniejszy. Takie kompleksowe termomodernizacje wraz z montażem odnawialnych źródeł energii to nasz ważny wkład w ochronę klimatu – mówił 17 lutego w UMWW w Poznaniu marszałek Marek Woźniak, podpisując umowy z samorządowcami.

FOT. ARCHIWUM UMWW

Marszałek Marek Woźniak podpisał umowy z samorządowcami 17 lutego w UMWW.

Jakie konkretnie ekoinwestycje przeprowadzą samorządy?

Gmina Mycielin ociepli budynek miejscowej szkoły podstawowej, a gmina Zduny wykona prace związane z termomodernizacją budynków świetlicy wiejskiej, OSP i przedszkola w Bestwinie oraz Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Zdunach. Z kolei gmina Nekla przeprowadzi termomodernizację budynku Zespołu Szkół w Targowej Górce.

Podobne inwestycje, ale w czterech budynkach, przeprowadzi gmina Opatówek. Będą to świetlice wiejskie w miejscowościach Chełmce, Kobierno, Szałe i Zduny. Samorząd z Dopiewa wykona kompleksową modernizację energetyczną budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Więckowicach. Gmina Włoszakowice przeprowadzi termomodernizację wraz z wewnętrzną przebudową budynku sali wiejskiej i remizy strażackiej w Bukówcu Górnym, a gmina Margonin wykona termomodernizację przedszkola samorządowego w Margoninie (oddział przedszkola w Radwankach), świetlicy wiejskiej w Zbyszewicach, a także zakupi i zamontuje budki lęgowe dla ptaków. **MARK**

Fundusze Europejskie na skróty

▶ **Czerwonak:** do którego pojemnika należy wyrzucić paragon, a do którego ziemię z doniczką? Czym tym razem Fabrykant i jego syn wyprowadzą króliki z równowagi? Odpowiedzi poznamy dzięki filmikowi z udziałem aktorów teatru „Fuzja", który można obejrzeć na kanale YouTube gminy Czerwonak. To kolejna odsłona projektu związanego z edukacją ekologiczną o nazwie „Myśleć globalnie, działać lokalnie". Miejscowy samorząd pozyskał na ten cel prawie 160 tys. zł z puli unijnej WRPO 2014-2020.

▶ **Koźmin Wlkp.:** Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. J. Marcińca w tym mieście wzbogacił się o nowoczesny ciągnik, który zastąpił wysłużony (liczący kilkadziesiąt lat) traktor. Pozwoli on przyszłym rolnikom na zdobycie potrzebnej wiedzy i umiejętności. Jednak nie tylko uczniowie z Koźmina skorzystają z nowoczesnego sprzętu, służącego kształceniu przyszłych zawodowców. Powiat krotoszyński wyposaży łącznie sześć szkół. To wszystko dzięki dofinansowaniu w kwocie 1,2 mln zł z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, które pozyskał wspomniany samorząd.

▶ **Krobia:** seniorzy z tego miasta nie mogą się nudzić. A wszystko za sprawą Krobskiego Centrum Usług Społecznych, mieszczącego się w zrewitalizowanym budynku po starej gazowni (10,6 mln z UE). Powstał tu klub seniora, który przygotował ofertę dla 60 osób. Są to między innymi: warsztaty z savoir vivre'u, kosmetyczne, fryzjerskie, regularne zajęcia jogi czy zumby, rehabilitacja, wsparcie psychologa, poradnictwo prawne, wyjścia do kina lub teatru, wyjazdy na basen oraz spotkania z ciekawymi ludźmi. Tak bogata oferta jest możliwa dzięki wsparciu unijnemu w kwocie prawie 1,8 mln zł. Chociaż projekt zakończy się we wrześniu 2023 roku, to jego autorzy planują pozyskać kolejne dotacje z nowego programu regionalnego – wszak usługi społeczne będą mocno wspierane w następnym rozdaniu funduszy europejskich.

▶ **Poznań:** w stolicy regionu wybudowane zostanie nowoczesne centrum kliniczne B+R medycyny i hodowli zwierząt oraz ochrony klimatu. 27 lutego, z udziałem wicemarszałka Krzysztofa Grabowskiego, wmurowano kamień węgielny. W budynku będą prowadzone badania z obszaru nauk biologicznych, zootechniki, weterynarii, a także przedklinicznych i translacyjnych (umożliwiających przeniesienie wyników badań prowadzonych na zwierzętach do praktyki klinicznej). Inwestycja Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu otrzymała 23 mln zł dotacji unijnej z puli WRPO 2014-2020. **MARK**

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu
Departament Polityki Regionalnej
Oddział Informacji, Promocji i Szkoleń
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań
promocja.wrpo@wielkopolskie.pl
www.wrpo.wielkopolskie.pl
PROJEKT FINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO W RAMACH WIELKOPOLSKIEGO REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO NA LATA 2014-2020

WYŚLEDZONE

Jak mówi polskie przysłowie, odnotowane już w źródłach z XVI wieku: pańskie oko konia tuczy. Co ono oznacza? Otóż w słowniku języka polskiego znaleźliśmy takie oto wyjaśnienie starej ludowej mądrości: „jeśli osoba zarządzająca sama dogląda i pilnuje interesów, to taka firma lepiej funkcjonuje i przynosi zyski". Nic zatem dziwnego, że marszałek Marek Woźniak – firmujący wszak swoim nazwiskiem działalność samorządu województwa – z wielką (a nawet podwójną…, co widać na zdjęciu) uwagą przysłuchuje się obradom Komisji Rewizyjnej, sporządzającej opinię o regionalnym budżecie.

FOT. PIOTR RATAJCZAK

Marszałkowskie oko na obradującą komisję…

PODPATRZONE

FOT. ARTUR BOIŃSKI

Walentynkowe pozowanie na Ławicy...

Pozujący z dłońmi ułożonymi w formie serduszek wiceprezesi poznańskiej Ławicy Grzegorz Bykowski i Zbigniew Ławnicki oraz Alicja Wójcik-Gołębiowska z Ryanaira ewidentnie wyrażają swoje uczucia. Ale wobec kogo lub czego? Czy tworzący nowy skład zarządu lotniskowej spółki dwaj panowie do siebie? Czy wszyscy troje w stosunku do prezentowanej liczby kierunków lotów oferowanych z Ławicy w sezonie letnim? A może wobec „pozującego" za ich plecami dreamlinera, szykującego się do startu na Dominikanę?

Nic z tych rzeczy! Otóż, gdy prowadzący zorganizowaną 14 lutego w porcie lotniczym konferencję rzecznik Ławicy Błażej Patryn przypomniał dziennikarzom, że spotkanie wypadło w walentynki, gospodarze spontanicznie zareagowali, pokazując do kamer i aparatów wspomniane serduszka.

SFOTOGRAFOWANE

FOT. PIOTR RATAJCZAK

Jak sfotografować radnego lub grupę radnych? Najlepiej z zaskoczenia, w nietypowej sytuacji, żeby zdjęcie było ciekawe. Zazwyczaj jednak jest inaczej. – Panie redaktorze, zróbmy pamiątkowe zdjęcie – wybrzmiała prośba jednego z przedstawicieli sejmikowej Komisji Kultury, która 14 lutego obradowała w gościnnych progach Muzeum Archeologicznego w Poznaniu. No i zaczęły się przygotowania do poważnej fotografii. Najpierw radni zdjęli płaszcze i kurtki, choć zbliżali się już do wyjścia z muzeum. Później na bok poszły… torebki i szale, aż wreszcie wszyscy zwarci i gotowi, przybrawszy uprzednio odpowiednią pozę, stanęli przed obiektywem naszego fotoreportera. Po kilku migawkach z poważnymi minami padła jednak zachęta do wykonania nietypowego gestu i to właśnie takie ujęcie, jako odpowiednie do druku, pokazujemy dziś czytelnikom na ulubionej stronie 16.

PODSŁUCHANE

Zdalne obrady sejmikowych organów mają to do siebie, że można zagubić się w czasoprzestrzeni… Ostatnie minuty lutowego posiedzenia Komisji Budżetowej wypełniła dłuższa wymiana zdań między szefem klubu PiS Zbigniewem Czerwińskim a marszałkiem Markiem Woźniakiem i Pauliną Stochniałek z zarządu województwa. Ten polityczny ping-pong spuentował Adam Cukier z Nowej Lewicy: – Pan Czerwiński ma na zegarze za sobą niedobrą godzinę. Pan funkcjonuje w nierealnym czasie! – Nie, nie, wszystko jest w porządku – zareagował indagowany. – Ja po prostu gustuję w czasie letnim i już czekam na jego nadejście.

FOT. ARTUR BOIŃSKI

Nierealny czas letni za radnym Czerwińskim.

ODKURZONE

„Inna strona samorządu" zagościła na naszych łamach ponad 15 lat temu i od tego czasu niezmiennie cieszy się uznaniem czytelników. Mamy sygnały, że wielu z nich od tego właśnie miejsca rozpoczyna comiesięczną lekturę „Monitora", a bohaterowie zamieszczanych tu tekstów i zdjęć często żywo, niejednokrotnie emocjonalnie reagują na to, co o nich napisaliśmy lub jak pokazaliśmy… Postanowiliśmy odkurzyć stare roczniki i przypomnieć, co przykuwało – czytelników i naszą – uwagę przez minione półtorej dekady.

PODPATRZONE — II 2010

Radni i goście uczestniczący w styczniowej sesji sejmiku przez kilka godzin mogli odczuć na własnej skórze, że weszli do sali sesyjnej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego po wyjątkowo mroźnym weekendzie.

Nic dziwnego, że dość szybko prowadzący obrady przewodniczący Lech Dymarski rzucił do mikrofonu: – Musimy się spieszyć, bo zimno…

– Mnie to nie przeszkadza! – odkrzyknęła ze swojego miejsca wyjątkowo zagrzana tego dnia do boju radna Bogumiła Hromiak-Paprzycka.

– Pani radnej nie przeszkadza, a pan radny Witkowski jest w płaszczu, a pani radna Barys w futrze – błyskawicznie zripostował przewodniczący Dymarski. – No, nie wolno uogólniać. W demokracji nie wszystkim wszystko równo przeszkadza.

I rzeczywiście, radna Barys do końca opatulała się futrem, a radny Witkowski nawet na mównicę wstępował w płaszczu i szaliku. Co więcej, w pewnym momencie także radna Hromiak-Paprzycka narzuciła na siebie grubsze odzienie. Co zresztą pod koniec sesji stało się powodem sceny mrożącej (nomen omen) krew w żyłach.

– Ojej, z radnej Paprzyckiej zostało tylko futro! – zakomunikował w pewnym momencie Lech Dymarski, patrząc na opuszczone miejsce. Na szczęście okazało się, że i reszta z pani radnej się odnalazła, tylko w innym rzędzie.

FOT. 2X ARCHIWUM

Przemarznięci radni: Waldemar Witkowski i Elżbieta Barys.

ZINTERPELOWANA DEKADA — VI 2009

Pan Stanisław Mikołajczyk
Marszałek
Województwa Wielkopolskiego
Poznań

***

Informuję , że Przychodnia pobudowana została przed II wojną światową wysiłkiem ojców i matek ziemi konińskiej . Przetrwała okupację hitlerowską . okres powojenny rząd PRL a teraz w wolnej Polsce , Zarząd Marszałkowski pozbawił społeczeństwo Konina placówki , z którą związane były pokolenia.(…) Kończąc nie należy zapominać , że życie każdy z nas ma tylko jedno , więc o nie trzeba dbać, a zapewnienie takie jest zawarte w Konstytucji Rzeczypospolitej.

Cytaty z pisemnych interpelacji składanych przez radnych sejmiku w latach 1999-2009. Zachowano oryginalną pisownię.

PODPATRZONE — X 2009

FOT. ARCHIWUM

Przed urzędem...

MONITOR WIELKOPOLSKI – MAGAZYN SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 62 67 030, fax 61 62 67 031
Rada Programowa: Adam Cukier, Zbigniew Czerwiński (sekretarz), Marek Gola, Krzysztof Grabowski (zastępca przewodniczącej), Zofia Itman, Tatiana Sokołowska (przewodnicząca)
Redakcja: Artur Boiński (redaktor naczelny), Piotr Ratajczak (sekretarz redakcji)
Adres redakcji: al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, pokój 842, tel. 61 62 67 036,
fax 61 62 67 031, e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl
Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.
Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.
Projekt graficzny: Zofia Komorowska **Skład:** Rafał Otocki